

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

GYVENIMO eiga dar nedavė atsako visai eilei mūsų visuomenei rūpimų klausimų. Pavyzdžiui, kiek Lietuvių beliko Rusų užimtuose ir nazių Lietuvos kaimuose ir miesteliuose? Kaip Rusų okupacinė valdžia su tais likusiais elgėsi? Ar Bendras Lietuvių Šelpimo Fondas įsiekė kelių tuos bolševikų užimtus žmones šelpiti? Ar yra vilčių rasti ir atidaryti šelpimo kelius? Kaip stovi Nepriklausomos Lietuvos atsteigimo viltytys?

VIENAS klausimas, tačiau, jau atsakytas. "Didinga" katalikų-socialistų-sandariečių koalicija Amerikoje, didingai pareiškė neįsivaikinti tikrai didingos visų sąmoningų ir patriotingų Amerikos Lietuvių vienybės Nepriklausomai Lietuvai atsteigti. Katalikų Amerika (Brooklyne) pareiškė, didesnė vienybė negu dabartinė koalicija, "neįmanoma".

Trisdešimt penki metai atgal Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara buvo suorganizuota telkti visus tautinius Lietuvių kovon už Lietuvą. Šiandien A. L. T. Sandaros vadai verčiau matytų Lietuvą žuvusią negu siektų tautininką ir sandariečių sujungti vienon talkon už Lietuvos laisvę. Socialistai visus ne-koalicioninkus paskelbė "fašistais" ir sako, "neisai su velniu obuoliuoti".

Pavojaus valandoje, Lietuvos Lietuviai kitaip galvoja, Amerikos koalicioninkai galvoja savaip. Pagal Jurgio ir kepturę.

NE VISI Amerikos Lietuviai gauna Lietuvių Informacijos Centro siuntinėjamus žinių pranešimus, nors daugelis gauna Lietuvos Atstovybės leidžiamą Current News. Bet kai kurios mūsų laikraščių redakcijos, to Informacijos Centro pranešimus su Atstovybės leidinių palyginusios, randa Atstovybės darbą geresnės rusiš ir našesnį. Taigi smagi naujiena, nes Atstovybės leidinys ir privalo būti geresnis ir autoritetingesnis negu privatinų asmenų pastangos.

Tris metus galvotas Informacijos Centras gaila jei nepateisina išgalvoto \$25,000 "investimento". Londone Lietuvos Atstovybė su \$5,000 daugiau Lietuvai naudos atliktų negu Amerikoje išleidžiant 25 tukstančius Centro išlaikymui metuose.

KAS SMETONOS VIETOS IPEDINIS? Tas klausimas jau keliamas viešumon, nes reikalingas dega. Lenkai, pavyzdžiui, iš savo "požemio" išskėlė Generalo Sosnkowskio vieton socialistų vadą, kaip Prezidentui Raczkiewiczui įpėdinį. Sakoma, ir Prezidentui Smetonai įpėdinis kyla iš Lietuvos požemio, nes tik taip galima būtų išgelbėti Lietuvos Nepriklausomybės kontinuitetą.

Gal galima to asmens vardą viešai paskelbti? Tegul visuomenė apie jį bus išsiaiškinti.

SU LIETUVOS požemiu užmegsti per švediją ryšiai, be abejo įdomi, laikinai nutruks. Bet jau ganėtinai ciutuota to požemio spaudos balsų parodančių ko mūsų broliai Lietuvoje politiniai trokšta. Savo tarpe jie sudarė kietą visų Lietuvos laisvės kovotojų vienybę. Atsteigti siekiamą Lietuvos valstybę jie remia 1938 metų konstitucija. Tuo nesiremiant, Lietuvos Nepriklausomybės kontinuitetą nutraukiamas ir Lietuvos Nepriklausomybės reikštų išnaudojama deklaruoti — bet kur ir kaip tada tas būtų galima padaryti?

Ar vykdytume Lietuvos laisvės kovotojų pareiktus siekius?

No. 34

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGP.-AUGUST 18, 1944

Rupinkimes Lietuvos Likimu. Rinkim Parašus

KITAS ISIVERŽIMAS PRANCUZIJON

Rugp. 15, tukstančiai kareivių, daugiausia Amerikiečių ir Prancūzų, įsiveržė į Prancūziją iš pietų — plačiu fontu tarp Marseille ir Nice, ir įsistiprino pakraštyje, Vokiečiams nepajėgus gerai ir pasipriešinti. Tuoj prasidėjo veržimasis šiaurėn, kur už 400 mylių į šiaurvakarius randasi pirmesnės invazijos įėjimas.

Kartu suėjus, šie veiksmai reiškia tikrą Vokiečių nugalėjimo eigą. Sunaikinus jų submarinų reikšmingumą jurose, ir prašalinus jų lėktuvų veiksmingumą, Vokiečiams liko kariauti jau tik žeme, ir jie neišgalės tegalės laikytis.

Šiame isiveržime dalyvavo Churchill, kuris tuo tarpu lankėsi Italijoje. Jis iš karo laivo tęmijo kariuomeniu išlipimą į krantą. Alijantų oro įėjimas neįėjusiai atakuoja Vokiečius įvairiose dalyse ir pačiuose mūsų frontuose.

JAPONAI EINA PRIE PRALAIMĖJIMO

Pereitą savaitę Amerikos submarinai paskandino 16 Japonų laivų, tarp jų vieną karo laivą. Iki tol jau nuskandinta 839 Japonijos laivai.

Pastarų dienų mūsųose su Japonais Naujojo Guinejoje prie Altopo, Japonų išmūšta 8064, prieš 285 žuvusius Amerikos kareivius. Bėgyje 8 savaitių Marianų salose išmūšta apie 40,000 Japonų.

Adm. Nimitz, Amerikos karo laivyno Pacifike vadas, sako, gal nereiks Japoniją pačią užpulti, Japonai bus priversti pasiduoti be invazijos į salose.

Didieji bombardieriai B-29 vėl atakavo Japonijos salas; apsprogdinta uostas Nagasaki ir Sumatra salos miestai Palembang.

Japonai jau eina pradeda apiešti Filipinų salas, nelaukdami iki Amerikiečių juos ten užklups. Tas salas Japonai užgrobė iš Amerikos karo pradžioje.

U. S. karo laivynas kontroliuoja jau 8 milijonus kvadratinų mylių Pacifiko vandenyno.

Laivynas ir lėktuvai atakuoja Japonus 3,500 mylių frontu, išsitraukiusiose Pacifiko salose.

mybės kontinuitetą nutraukiamas ir Lietuvos Nepriklausomybės reikštų išnaudojama deklaruoti — bet kur ir kaip tada tas būtų galima padaryti?

Ar vykdytume Lietuvos laisvės kovotojų pareiktus siekius?

SKUBIAI GAUKIT AMERIKOS PILIEČIŲ PARAŠUS ŠIMTAIS TUKSTANČIŲ — NEATIDĖLIOKIT ILGIAU!

Rugp. 12-13, New Yorke atsibuvo tautinių veikėjų ir L. Vadneti Sąjungos centro vadų iš vakarinių ir rytinių valstijų posėdis. Vienas svarbiausių klausimų buvo aptarta paskubinti rinkimą parašų ant Petičių už Lietuvos nepriklausomybę. Visi geros valios Amerikos Lietuviai raginami ir prašomi testuoti parašų rinkimą — ir eiti prie pabaigos, kad būtų galima nuvežti parašus Prezidentui Rooseveltui prieš prezidento rinkimus.

Apkalbėta kiti svarbūs tautininkų reikalai, L. V. S. darbai, ir klausimai apimanti Lietuvos nelaimingą padėtį kiočioje ji atsideria Sovietams ją okupuojant.

Nutarta pagyventi visa akcija už Lietuvos nepriklausomybės klausimo gynimą Amerikoje.

Bendro Lietuvos Šelpimo Fondo Posėdis

Taip pat, Rugpjūčio 13 d. New Yorke buvo laikytas Bendro Lietuvos Šelpimo Fondo direktorių posėdis.

Tas fondas jau tapo priimtas į National War Fund. Direktoriai nutarė centrą perkelti iš Chicagos į New Yorką. Nors fondui reikia visų Lietuvių paramos, į posėdį spaudos atstovų neįsileido (bet dalyvavo katalikų abu redaktoriai, Laučka ir Šimutis).

Fondo pirmininkas pradėjo padarė viešą posėdį ir jame paaiškino nekurios dalykus, kurie betgi pasiliko neaiškūs: Ar Lietuvių fondas priimtas nuolatini į National War Fund, ar tik trijų mėnesių laikui; ar Lietuvos fondas šelpis Lietuvos nukentėjusius savarankiai, ar visus aukas turės perduoti per Russian Relief fondą? Žinoma yra kad Sovietai iki paskutinųjų priešinosi įleisti Lietuvos fondo į National War Fund — klausimas kokiais nuolaidas ir kokias sutartis fondo pirmininkas su kuo padarė kad tas fondas galiausiai gavo bolševikų sutikimą ineiti į National War Fund.

Pagaliam, ar fondo pirmininko kalbos apie galimybę skristi "į Lietuvą" bus tikrai aplankymas Lietuvos aprūpinimui Lietuvos žmonių šelpimo, kaip Amerikos Lietuvų atstovo, ar bus tai tik jam proga nuskristi į Maskvą Stalinui nusilenkti?

Šie klausimai netrukus paaiškės. Pagaliau, reikia visuomenei pranešti kad katalikų-socialistų blokas, turintis po 7 atstovus fonde, galutinai atsisakė leisti tautininkams ir sandariečiams turėti po 7 savo atstovus. Ta klika pasiėmė fondą valdyti savalaiskai.

PREZ. ROOSEVELT LANKĖ PACIFIKĄ

Prez. Roosevelt grįžo į Suv. Valstijas po virš mėnesio kelionės Pacifike po įvairius svarbius punktus. Aplankė Pearl Harbor ir kitas salas, ir per Alaskos salas grįžo.

Pargrįžęs, Rugp. 12 davė per radio kalbą iš Bremerton, Wash. Savo kalboje, apie Japonus pasakė, turės praeiti eilės metų iki pasaulis galės pasitikti jų žodžiui vėl, ir Japonai turės išrodyti jog jie nori kooperuoti palaikymui pastovios taikos.

Prancūzijos karo laivynas, kaip apskaičiuota, susideda iš 300,000 tonų — tiek kiek turėta 1927 metais. Laivynas bus panaudotas karui Pacifiko ir Europos vandenuose.

Laivyne šiuo tarpu randasi 50,000 jureivių.

Iš BERLINO jau eina gandai apie siūlymą taikos susitarimo keliu, kad išeitų į naudą "laimėtojams ir nugalėtojams".

VOKIEČIAI PRANCUZIJOJE SUMUŠAMI

Rugp. 17, Kanados kareiviai įsiveržė į Falaise miestelį vakarų Prancūzijoje. Toje fronto dalyje apsupta apie 300,000 Vokiečių.

Smarkus lietus sutrukdė Alijantams Vokiečius pilnai apsupti, bet Vokiečiams buvo proga pabėgti, tačiau jų septintoji armija kaip ir sunaikinta.

Naujas Vokiečių kariuomenių apsupimas apsiriekė tarp Paryžiaus ir Seino upės ištako.

Paryžiuje pradėjo veikti požemio armija, kuri žudo nazius ir kitai ardo visą priešų veikmą.

Pietinėje Prancūzijoje naujai įsiveržusios Alijantų įėjimas užima vieną po kito pajurio miestus, žygiuodami pirmyn 70 mylių frontu.

Aštuoni užsimušė. Sioux City, Ia. — Nukritus ir sudužus kariškam lėktuvui su juo žuvo 8 kariški lakunai.

Turkijai Nutraukus Ryšius su Vokietija

Turkijai nutraukus ryšius su Vokietija, Alijantai tikisi gauti sutikimą naudotis Turkijos bazėmis atakuoti Vokietijos sąjungininkes šalis ir Vokiečių užimtas pietų Europos teritorijas. Turkei patys gal pulsų ant Bulgarijos, kurios siena sueina su Europine Turkija.

RUSAI SULAIKYTI PRIE VARAVOS

Rugp. 16 pranešimu, Vokiečiai pasiryžę neužleisti Rusams Varšavą, jie deda visas pastangas laikytis, ir išmūšė Rusus iš Ossowo, vieno Varšavos priemiesčio.

Kitose fronto dalyse bolševikai praneša apie pasisekimus.

Rusai pažinęjo pirmyn Estonijoje, taigi Lietuvoje. Už Vilkaviškio, Rusai prisitartinio per 10 mylių nuo Rutų Prusijos, tik Vokiečiai sakoma smarkiai raudoniesiems pasipriešino prie Raseiniu.

Pačioje Varšavoje kovoja Lenkų požemio armija, kurios esą apie 25,000. Ji pradėjo sukilimą prieš nazius okupantus, tikėdami greito Rusų atėjimo, bet jų nesulaukdami, atsidurę pavojuje. Jie reikmeniu gauja slaptais budais. Varšavoje Lenkus vadovauja tuolas "generolas Bor".

Prez. Roosevelt pasikvietė pas save Willkie pasitarimui apie taikos klausimus.

Iš VATIKANO ir Maskvos išleista užgincijimai gandų buk popiežius ir Stalinas pradėjo tartis apie sutvarkymą pokarinių religinių ir socialinių klausimų.

Karo belaisvių iš Italijos ir Prancūzijos Amerikon atvežta jau 226,416 vyrų, įskaitant ir 30,000 paimtų Vokiečių per Liepos mėnesį.

Bankų apiplėšimai Amerikoje sumažėjo: 1932 metais apiplėšta 606 bankai visoje šalyje. 1943 metais apiplėšta tik 22 bankai.

DEWEY PRIMENA MAŽAS TAUTAS

Gub. Thomas E. Dewey, Respublikonų kandidatas į prezidentus, pareiškė, sąryšyje su Rugp. 21 prasišalėdancija pokarinės saugos konferencija, kad jeigu keturios didžiosios valstybės — Amerika, Anglija, Kinija ir Rusija — vyraus pasaulyje, United Nations išsivels į tokią politiką kad "karas bus pralaimėtas jo dar neišlaimėjus". Jis tikrina kad ir mažosios tautos turi turėti balsą nulėmimo jų likimo.

Iš Maskvos praneša jog nazių dirbtuvėje prie Lublino, Lenkijoje, prie darbo mirė nuvargintas Prancūzijos socialistų vadas Leon Blum, buvęs Prancūzijos premjeras. Jis savo valdymo laikais leido Prancūzijai beveik nubankrutyti ir komunistai buvo benuvarę tą šalį nuo kojų. Tas Prancūzija silpnino, ir kilus dabartiniam karui ji neatsilaikė.

Guam saloje Amerikiečiai rado vieną karo radio operatorių, kuris per 31 mėnesį išsilaikė nuo Japonų, kai jie tą salą okupavo karo pradžioje. Jis pasakoja kad tą salą užimdami Japonai atsiuntė ten 8,000 savo kareivių, kuomet Amerikiečių saloje radosi tik 200 kareivių. Panašiai lengvai Japonai užėmė ir kitas salas, kuriose Amerikos kareivių radosi po mažą skaičių.

Visas ketvirtadalis Amerikos kariuomenių, apie 1 milijonas, randasi Pacifiko srityje, o trys milijonai vyrų randasi kituose frontuose.

DARBIAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Minneapolis, Minn. — Ilgiau užsitiesus trokų darbininkų streikui, valdžia paėmė į savo žinią 103 vidurvakarinių valstijų trokų kompanijas ir įsakė 25,000 trokų draiveriams aštuonioliese valstijose grįžti dirbti.

12 žuvo. Shawneetown, Ill. — Gasolino sprogime užmušta keturi darbininkai ir užsidedę namui sudegė 8 kiti asmenys, tarp jų šeši vaikai.

Amerikos bomberiai šymet dar turės gauti 700,000 tonų smarkiųjų sproginių iki galo šių metų, bet apie 500,000 tonų iki šiol šymet sunaudotų, praneša Karo Departamentas. Tuo būdu tų bombų gamyba turi būti žymiai padauginta.

Vokiečių nugalėjimas paluosuos tojuoju dirbimą 30 nuos. įvairių civilinių produktų kurie dabartinis laikas neleidžia išdirbti.

Syktu su Vokiečių pralaimėjimu bus sulaukyta ir apie 40 nuos. amunicijos darbu, skelbia Karo Produkcijos Tarybos pirmininkas Nelson.

Stockholm. — Iš Danijos praneša jog Kopenhagene iškilo nauji streikai, protestui prieš nazių žudymą Danų imtinių. Pastaru laikų buvo sužaudyta 11 Danų.

Cumberland, Md. — Sugrįžo dirbti 3,000 darbininkų iš Amacelle dirbtuvės, Celanese Corp. of America, pastreikavę dvi dienas.

Santiago, Čile, Pietų Amerika. — Iš kalnų nuslinkęs sniegas ant Andine vario kasėjų kaimelio užgriuvo 113 žmonių. Išskasta 53 lavonai, kiti dar atkasami.

Plieno kompanijos skelbia savo numatymą kad žymiai sumažės plieno pareikalavimai karo tikslams kaip tik Vokietija Europoje bus nugalėta. Staigus karo užbaigimas paliktų šalį su šėsių mėnesių plieno perviršiu, sako plieno išdirbėjai.

Groton, Conn. — Sutrukdėta submarinu statyba iškilus streikui Electric Boat Co. darbininkų.

Didžiaisiais Ežerais per Liepos mėnesį pervežta 12,908,972 tonai geležies rudies. Pernai tą pat mėnesį buvo pervežta 13,588,313 tonų.

Šių metų sezonu betgi su Liepos m. pervežta 42,285,902 tonai, prieš 38,382,704 tonus per tiek pat laiko 1943 metais.

Tikimasi visa šio mėto sezona pervežti apie 81,000,000 tonų.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

PITTSBURGH gatvekarų kompanija praneša jog po karo aprūpins miestą 1000 naujų gatvekarų, taip kad susisiektis bus moderniais gatvekariais. Prie to bus eilės bus patarnaujančių susisiekti.

Dabar Pittsburghas turi 401 naujovišką gatvekarį, ir užsakyta dar 165 daugiau. Toliau po karo bus daperkama daugiau, taip kad visi gatvekariai bus nauji ir geri.

SMARKI PERKUNJA

Po didelės kaitros, pereitą sekmadi vakarą Pittsburghą užklupo smarki audra su perkunija ir lietu. Padaryta žymių nuostolių, sutraukė telefonų ir elektros vielas, išlaužė ir išvertė medžių, apgadinio namų, ir vieną darbininką žaibas sužeidė.

STREIKAI

Vakarinėje Pensylvanijoje keturiose angliakasyklose kur dirba virš 2000 darbininkų, ištiko neautorizuoti streikai.

Vienas jų streikų yra dėl to kad darbininkai Clyde kasyklą, prie Uniontown, atsisakė eiti dirbti bijodami pavojaus, nes jiems reikia eiti po incigą Emerald kasyklos, kurioje mēnuo laiko atgal žuvo šeši angliakasiai. Ta kasykla užmūryta užtroškinimui joje gaisro.

Lietuvaitės Meldžiasi už Lenkiją

Neseniai i Pittsburghą parvyko iš Lenkijos dvi seserys Delininkaitės, kurių tėvai buvę pasivežę į Lenkų okupuotą Lietuvos kraštą. Jų tėvų vėliau sugrįžo i Pittsburghą, o motina su mergaitėmis liko Lenkijoje. Viena jų ištekojo už Lenkų karininko pavarde Braun. Šiam karui kilus, jos tula laiką gyveno Varšavoje, ir buvo uždarytos nazių stovykloje. Net buvo pranešta kad jos žuvusios. Prieš mėnesį jos grįžo i Pittsburghą, tačiau tėvų jau rado mirusių.

Jos daktar, kaip Angliškose laikraščiuose rašoma, meldžiasi už laisvą Lenkiją ir tiki Rusų armijos atėjusios ir užėmusios Lenkiją, ją tikrai "išvaduos".

DIVORSAI Allegheny apskrityje padaugėjo, nors žmonės dar neturi laiko vienai kitai artis nei pyktis. Per pirmus 6 mėnesius šiemet divorso bylų paduota 1758, arba 6 nuoš. daugiau negu tuo pat periodu 1943 metais.

1942 per visą metą divorso bylų buvo 2244, o 1943 metais 3259. Šiame išrodo bus dar daugiau per ištisą metą.

ATVEŽTA 1,000 IŠ KARO PALIESTŲ ŠALIŲ

Fertitą savaitę i Ameriką atvežta 1,000 iš kitų šalių karo nualintų žmonių, daugiausia žydų, iš Lenkijos, Italijos, Holandijos, Vokietijos, Prancūzijos, Ispanijos.

Jie čia įleidžiami sulyg Prezidento Rooseveltto sutikimo.

Jie čia bus užlaikomi specialio karo pabėgėliųams globoti komiteto ir po karo kada galima bus grąžinti atgal i savo kilimo šalį su Amerikos pagalba.

Užrašykite Amerikos "LIETUVIŲ NAUJENAS" Mėnesinis žurnalas, 25 puslapių, pakeičiamas ir daug skelbimų. Kaina metams \$1. Adresas: Lietuvių Naujienos 332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

Atsižymėjo Karuose

Sis Pittsburghietis, S-Sgt. DeSales Glover, kuris įstojo kariuomenę budamas 14 metų amžiaus, dabar po gausių kariavimų ir sužeidimų paleistas, apdovanotas įvairiais atsižymėjimo ženklais. Jis atliko 31 bombardavimo kelionę i priešų žemes.

PHILADELPHIA

Streiko Nesusipratimų Tyrinėjimas ir Naujos Riaušės

Del buvusio Philadelphiaus gatvekarų ir busų streiko, tyrinėjimus vedant, keturi darbininkai, rasti kaltais už sukėlimą streiko, protestui prieš kompaniją del ėmimo i darbą negrų, tapo paleisti iš darbo. Kiti keturi kurie vėliau atsisakė dirbti del to kad negrai imami i darbus, taip pat tapo išvaryti iš darbo.

Prasidėjo negrų darbininkų lavinimas ir paruošimas gatvekarių operuoti.

Kariuomenė, kuri buvo paimta gatvekarių savo žinion ir sulaužius streiką, pradėta atitraukinėti ir grąžinama i stovyklas. Atidaryta karčiama, kurios buvo uždarytos, atsargai streiko laiku.

Rugpj. 14 tuzinas negrų vaikų sukėlė riaušes viename gatvekarių už mokėjimą mokėsties ir užpuolė mušti vieną važiuojantį darbininką, kuris matomai įsiikišo.

Vėliau kitoje vietoje, padaužos apmėtė gatvekarį akmenais ir sužeidė negrę moterį, kuri nuvežta ligoninėn.

Lietuvius Žymiausios Šio Miestelio Karo Karžygis

WALLINPFORD, Conn. — Šio miestelio žymiausias karžygis šio karo metu yra Lietuvių marinių Leitenantas Jonas S. Stankus. Jisai parvyko namon pas savo motiną paviežėti po poros metų kariavimų Pacifiko salose, buvęs vienas iš pirmutinių mušiuose su Japonais atkariaujant iš jų Guadalcanal salą. Rugpj. 7, 1942 metais, pirmutinė banga marinių užpuolė tą salą ir Leitenantas Stankus buvo tarp užpuolimo vadų.

Dabar leistas grįžti namon apsilankyti, jis parvažiuo po penkių dienų kelionės traukiniu nuo Pacifiko pakraščio, ir niekam nežinant parvyko pas savo motiną, kuri kaip per sapną jį sutiko, ašaromis akys. Už narsumą veikime jis yra du kartus apdovanotas po Sidabrinę Žvaigždę.

Apie jo parvykimą pasklido žinios tuoj po visą apilinkę ir prasidėjo jo namų lankymas koks dar niekad nėra buvęs.

Jo brolis, Leitenantas Henry Stankus, taip pat marinuose, ir atsižymėjęs narsumu mušiuose, gausi apdovanojimų ženkla. Jis betgi tapo sužeistas, dabar varžvėtas i Seattle ligoninę, iš ten bus pargabentas i rytines valstijas.

WATERBURY, CT.

RENGIA LIETUVISKĄ KAMBARĮ LIGONINĖJE

Waterburio Lietuviai daro dar vieną žingsnį pirmyn. Štai American Friends of Lithuania Inc., ruošiasi įtaisyti Lietuvišką Kambarį St. Mary's Ligoninėje.

Sukėlimui Kambariui fondo daro įvairias pramogas. Viena pastarųjų yra tai rengiamas piknikas Lietuvių parke, Lakewood, Conn., sekmadienį, Rugpj. 17 d., nuo 1 val. po pietų.

Prie kitokių to išvažiavimo įvairiųjų, bus leidžiama išlaimėjimui \$25 vertės karo bonas ir \$5 vertės karo stampų.

Rengimo komitetas rupinasi i šį pikniką partraukti žymių kalbėtojų. Kas kalbės ir plačiau apie dienos programą patirsite vėliau.

Komiteta.

SVEČIAVIMAS. Liepos 23 Dr. ir ponis M. Deveniai lankėsi pas pp. Juozą Belazarus, jų ukėje, East Windsor Hill. J. Belazaras yra vienas iš stambiausių ūkininkų toje apilinkėje, augina apie 300 akrų tabako, turi moderniškas ūkio mašinas, užlaiko gražius gyvulius, arklius ir tt. Dr. Devenis papasakojo kad jau i Lietuvoje 1939 metais, prieš atėjimą bolševikų i Lietuvą, jų kaimynai turėjo agronomus ir tyrinėjo tinkamą žemę, ir kad jau buvo apsidinę apie 100 akrų žemės tabakui, išbandymui.

PASAUKTAS TARNYBON.

Dr. Jonas S. Stanislovas, kuris Waterburijje praktikuoja nuo 1928 metų, pastaru laiku Karo Laivyno paskirtas leitenantu komandierium Laivyno Rezerve, ir tapo pasauktas i naujai įstatytą Nacionalį Karo Laivyno Medicinį Centrą, Bethesda, Md., i proto ligų skyrių.

Dr. Stanislovas yra pirmo Pasaulinio Karo veteranas. Jo tėvai gyvena Newburgh, N. Y.

BALTIMORE, MD.

DRAUGIJŲ TARYBOS IŠVAŽIAVIMAS

Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba rengia didelę Lietuvių Dieną i pikniką sekmadienį, Rugpj. 27, plačiai žinomoje ir mėgiamoje vietoje — Bay Shore Park.

Išvažiavime ceremonijos ir programos prasidės nuo 3:30 val. po pietų. Dainuos Baltimorės Lietuvių Dainos Draugija, kalbėti pasidžėdė Gubernatorius Herbert R. O'Connor, Mayoras Theodore R. McKeldin, ir dalyvaus visi kandidatai kurie šį rudenį kandidatuoja i U. S. Senato ir Atstovų Rumų vietas iš Baltimorės srities. Taipgi pasakys kalbas žymūs Lietuviai kalbėtojai.

Kviečia Komiteta.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Vokiečiai Nelaisviai Vyksta i Ameriką

Vokiečiai karo nelaisviai paimti Prancūzijoje, vežami i Ameriką, kur jiems teks išbūti ilgą laiką iki galės grįžti namon. Nuovargis ir pasilgimas namų matosi jų veiduose, ir vienas jų dainuoja apie savo "Vaterlandą".

Detroit, Mich., Naujienos

LIBERTY LAIVAS STEPO DARIAUS VARDU

Baltic News Bulletin iš Washingtono praneša jog vienas Liberty laivas, dabar statydinamas Panama City, Floridoje, bus uždarytas Stepas Darius vardu, atminčiai mūsų launo Stepo Dariaus. Laivas gauna tą vardą sąryšyje su New Yorko Lietuvių Komiteto išpardavimu karo bonų už du milijonų dolarių.

Šiame Liepos 17 d. suėjo 11 metų nuo to kai Darius ir Girėnas išskrido iš New Yorko Lietuvą ir užsimušė nupildami Vokietijoje, netoli Lietuvos.

Office of War Information leidžiamam Baltic News Bulletinui kas nors iš to New Yorko Lietuvių komiteto suteikė neteisingas informacijas apie Darius ir Girėno mirtį: Bulletin pažymi jog jie buvę nušauti, spėjama nazių sargybinių, netoli Danzigo. Ta klaidinga informacija duota matomai tuo tikslu kad padidinti Amerikečių neapikantą prieš Vokiečius.

Tuo tarpu, tais pat metais pačios Lietuvos oficialūs atstovai i Vokiečių valdininkai ištyrė dalyką i Lietuvoje oficialiai buvo raportuota kad Darius ir Girėnas tą nelaimingą naktį, žaibų ir lietaus audros užklupti, patys leisdamiesi netikėtai užkliuvo už ankštų pušų visai netoli lygaus tuščio leuko ir užsimušė, nespėję nuseilesti.

Kad ir kariaujama su Vokiečiais, neteisingas faktų iškraipymas pateisinimui tų žymių lakunų nelaimingos mirties niekuo nepasitarnauja nei jiems nei Lietuvii tautai, nei Amerikai. Amerikoniai taip pat nepratę priimti neteisingų žinių, ir juos nereiktų klaidinti.

KAREIVIAI ILSĖS PUKIAUSIUOSE VIEŠBUČIUOSE

Tukstančiai karo laukuose nusikamavusių Amerikos kareivių parvežamų iš Pacifiko ir iš Europos, bus apgyvendinti pasilisiu 30 dienų pačiuose geriausiuose rezortiniuose viešbuose, valdžios kaštais.

Nors nesakoma kur tokie pasilisiu hoteliai bus, bet jau valdžia užėmus pragarsėjusį hotelį Lake Flacid Club New Yorko valstijoje, šešis hotelius Floridoje ir kelis Kalifornijoje. Šie kareiviai nebus tai sužeistieji ar protiskai sukręsti, bet šiaip kariaudami pervargę, kurie ilgai išbuvo frontuose. Jiems bus leidžiama atilsėti geroje sąlygoje ir atsigavėlioti.

•ANT vieskelių automobiliais užmušamų pėkščių žmonių du iš penkių vis buna išgėrę, kaip tyrimai parodo.

Vasaros Karotis ir Sutingimas

Del karštos vasaros, visą judėjimas Detroito Lietuvių tarpe apmirus. Vasarą paprastai mažiau judėjimo, o dabar del karo meto ir karštos vasaros visi šiaip sau tik juda, kiti per daug persidirbė, kiti silumos nukamuoti.

Atsižvelgimui, vakarais užsuka i savo kaimynišką Lietuvišką ar nelietuvišką karčiamą ir su draugais prašnekučiuoja iki laikas eiti gulti arba i darlą.

Peticijų parašų rinkimo darbas eina pirmyn, tik dar nėra surinkta reikalingo skaičiaus Lietuvių kareivių motinų kurių su peticijomis važiuos i Washingtoną. Tą darbą be abejo, pasiims vykdyti Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrius.

Streikų Detroito netruksta, jei ne vienur tai kitus streikuojama, arba jei ne dideli skaičiai tai nors keli šimtai ar kelios dešimtys.

Pastaromis dienomis Chrysler Corp. Dodge dirbtuvėje turėjo lauitis dirbė 2500 darbininkų del sustreikavimo 187 dirbtuvės vidaus trokų draiverių.

20 ASMENŲ NUTEISTI KALEJIMAN

MASON, Mich. — Valstijos teismas Rugpj. 12 užbaigė tardymą i nuteisti 20 asmenų — daugiausia valstijos seimelio atstovų — i kalėjimą nuo 3 iki 5 metų. Nuteisti ir keli tam tikrų finansinių korporacijų viršininkai tarp jų 20, kurie visi su sėkmi konspiracijoje papirkimo budu 1939 metais perversi tam tikrus valstijos įstatymus liečiančius mažas paskolos kompanijas. Tų kompanijų atstovai apkaltinti davimu ksyių valstijos seimelio senatoriams ir atstovams kad gintų jų reikalus. Tie atstovai nubausti už ksyių priėmimą.

Dirba Apsaugoti Jaunimą nuo Komunizmo

Amerikoje pradėjus komunistams po visokiais vardais organizuoti jaunimą, atsirado ir tam priešinga akcija: pradėta organizuoti jaunimas atplėsimui jų nuo komunistinių organizacijų. Tas judėjimas pirmiausia pradėta Detroito ir plečiama visoje šalyje.

KAIP SIŪSTI SAVO KAREIVIAM DOVANAS

Pašto Departamentas jau dabar praneša tėvams ir šiaip giminėms ruošti prie siuntimo Kalėdinių dovanų saviškiams tarnaujantiems karo frontuose arba laivyne užjuriuose.

Pašto patarimas yra toks: Taupykit dabar tvirtus šniurus ir dėžes ir ruoškites pirkti dovanas kurias norėsit siųsti savo kariškiams.

Šiame siuntimo laikas kareiviams ir jureiviams bus tas pats — tarp Rugpj. 15 iki Spalio 15. Po Spalio 15 nebus priimama joks dovanų siuntinis be raštiško įrodymo gauto nuo paties kariškio, prašant dovaną atsiųsti.

Nors tėvai ir šeimų nariai pereitą metą prisilaikę nustatyto siuntimo laiko, sako pašto viršenybė, tačiau daugybė savo siuntinius labai prastai ir silpnai surišo, arba naudojo menkas dėžes ir prastą suvyniojamą popieri, kuris suplygo ir sutruko, šniurai pasileido ir rišuliai subiro.

Svarbu taip pat atsargiai ir aiškiai užrašyti pilnas adresus.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

STATKUS Kazys, 77 m., mirė Liepos m., Hudson, Mass. Amerikoje išgyveno 46 m.

JAKUBKA Mateušas, 61 m., mirė Liepos 24, Chicagoje. (Utenos ap., Anykščių par., Digtalgių k.) Amerikoje išgyveno 37 metus.

JUOCIUNAS Jurgis, 61 metų, užmuštas anglies kasykloje Liepos 13, Westville, Illinois. (Marijampolės ap., Prienų p. Juodarasčio k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

STANISLAUSKIS Feliksas, viduramžis, mirė Liepos 25, Chicagoje. Amerikoje išgyveno 31 metus.

SKUMINAS Edmundas, 35 m., mirė Birž. 18, Shenandoah, Pa., kur buvo i gimęs.

LASEVICIUS Petras, 48 m., mirė Birž. 17, Gilberton, Pa.

VAITUNAITIS Vincas, 63 m., mirė Birž. 24, Baltimore, Md. (Suvalkijos.)

RADAVICIUS Marcijonas, 83 m., mirė Birž. 3, Baltimore, Md. (Šiaulių ap.)

SMADZIUNAS Jonas, 59 m., mirė Birž. 27, Jackson, Mich. (Gimęs šeiminiškuose.)

MARKUS Vincas, 53 m., mirė Birž. 24, Nanty Glo, Pa. (Kauno rėd., Jasaičių k.)

LUKOSEVICIUS Adomas, pusamžis, mirė Liepos 21, Chicagoje. (Panev. ap., Sidabravo p., Vabalų k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

CINKEVICIENĖ Marė (Balutskaitė), 69 m., mirė Liepos 22, Chicagoje. (Marijamp. ap., Trakiškių k.) Amerikoje išgyveno 45 m.

GUSTAS Kazys, 84 m., mirė Liepos 13, Waukegan, Ill.

LIUTVINAS Mykolas, 72 m., mirė Liepos 13, Waukegan, Ill. Amerikoje išgyveno 40 metų.

URBAITYTĖ Elzbieta, 67 m., mirė Liepos 26, So. Boston, Mass.

KAZIUKONIENĖ Aleksandra, mirė Liepos m., So. Boston, Mass.

RACKUS Kazys J., 55 m., mirė Birž. 19, Worcester, Mass.

JUKNELIS Edvardas, 37 m., mirė Liepos 18, North Arlington, N. J.

KALAUTIENĖ Antosė, mirė Liepos 18 d., Elizabethport, N. J.

LUKOSEVICIUS Vincas, 55 m., mirė Liepos 24, Brooklyn, N. Y.

ŽYVATKAUSKAS Ignas, seno amž., mirė Liepos 27, Chicagoje. (Raseinių ap., Viduklės p., Falių k.) Amerikoje išgyveno 45 m.

CHELEDINAS Nikodemus, 83 m., mirė Liepos 27, Philadelphia, Pa.

GAVENAVICIUS Ignas, 52 m., mirė Liepos 30, Pittsburgh, Pa.

DANUSIENĖ Ona, mirė Liepos 28, Cambridge, Mass.

STASEVICIUS Jurgis, mirė 27 Liepos, Pittsburgh, Pa.

STASIULIENĖ Anelė (Endrikaitė), mirė Rugpj. 2, Chicagoje. (Telsių ap., Gadunavos p., Palipkalnių k.) Amerikoje išgyveno 35 m.

LUKOŠIUS Vincas, pusamžis, mirė Rugpj. 1, Chicagoje. (Raseinių ap., Žigaičių p., Priemantų k.) Amerikoje išgyveno 45 m.

BALCYTIS Juozas, 58 m., mirė Liepos m., Rockford, Ill.

BACIULIS Kazys, pusamžis, mirė Liepos 31, Chicagoje. (Panev. ap., Ramygalos p., Bruklainių k.)

NAUNČIKAS Jonas, mirė Liepos 29, New Britain, Conn.

VYSNIAUSKAS Jonas, 70 m., mirė Rugpj. 1, Fall River, Mass. (Telsių p.) Amerikoje išgyveno 50 m.

SIURULIENĖ Ursulė, 73 m., mirė Liepos 28, So. Boston, Mass.

ŽUVUSIŲ ANGLIAKASIŲ NERADO

BELLAIRE, Ohio. — Dasi-kasę i angliakasyklą gelbėtojai i ištyrinėje 400 pėdų plotą uždarytos kasyklos, kurioje Liepos mėnesį laike gaisro žuvo 66 darbininkai, toje vietoje nelaimingų darbininkų laivų nerado. Kasimui naujo tunelio i kasyklą užtruko tris savaites. Tačiau užtikta ten staiga pamestus ir paliktus darbo įrankius, kas paliudija jog nelaimė pajutę darbininkai skubiai šalinosi i kitus tunelius.

Jieškojimas toliau tęsiasi, bet prieti giliau i kitas vietas reikalinga pirmiau išvalyti išgruivimus ir paruošti oro skyles, kad galima būtų toliau kasykloje vaikščioti.

i laisvą \$1 dabar i "Dirvą" "Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — i dekit tankys jus ištisą pusmetį.

Indijonų Arbatžolės

Stebėtina! gelbsti nuo prasto vidurių virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo, taiso nešvarų kraują, odos ligas, inkstų negalavimą ir moterų bėdas. Kaip pagaminti: Ištus kvotos verdančio vandens, įdėk pusę puodelio arbatžolių. Kai atauš, nukošk, įdėk medaus ar cukraus ir laikyk šaltai.

Kaip vartoti. Pradėk imti nuo mažo stikluo iki kavos puodelio kas rytas prieš valgyimą ir vakare einant gulti, du kartus i dieną. Perkant žaliu mislini visada prasyk FLORAL HERBS, o gausi geriausia.

Kaina 50c — 3 baltai už \$1.00. Pasargai: Su orderiu namonėkit siųsti ir pinigų, kitaip orderiai nebus išpildomi. (33)

J. SKINDER Chicago, Ill.

935 W. 34th St.

A VACATION here means increased ability to work for Victory. Relax on the world's finest white, sandy beach. Swim in the blue waters of Lake Erie. All sports... tennis, golf, boating, fishing, etc. All amusements. Excellent meals. Dancing nightly. "Name" bands each week-end in Grand Ballroom, including such famous bands as Tommy Tucker, Will Osborne, Bobby Sherwood, Ada Leonard, Stan Kenton and others.

Easily reached by rail or bus and hourly steamer from Sandusky. S. S. Theodore Roosevelt daily at 9 a. m. from Cleveland. Steamers also from Detroit and Toledo. On U. S. Route 6 and Ohio 2.

CEDAR POINT-ON-LAKE ERIE Sandusky, Ohio

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —

Jungo nevilksim!

Balutis Užgria "Timeless Lithuania"

**Gavo vieną Knygą —
Pageidauja jų Dau-
giau Platinimui An-
glijoje. Pažinojo Au-
torių, Džiaugiasi Jo
Kuriniu.**

Lietuvos Ministras Londone, B. K. Balutis, savo laiške adresuotame Lietuvai Vaduoti Sąjungai, Liepos 28 d. š. m., rašo sekančiai:

Prieš porą dienų gavau ilgai lauktą "Timeless Lithuania". Labai esu jums dėkingas už jos prisistatymą. Pažindamas jos autorį, Dr. Norė, aš iškalno žinojau kad tai bus vertingas veiklas. Pasiskubomis pažūrėjęs šios knygos esmines dalis, matau kad mano neapsirikta. Tai svarbus ir didelės vertės įnašas į kovos už Lietuvos laisvę istoriją. Taip Lietuvių tauta, taip ir Amerikos Lietuvių visuomenė turi būti giliai dėkinga autoriui už jos parašymą. Nemažai dėkingumo priklauso ir tiems kurie ją išleido ir platina.

Apie Amerikos Lietuvių veiklą šio karo metu busimieji istorikai galės visai kalbėti. Bus neabejotinai užtarnautų pagyrimų, galės būti ir nemažiau pelnytų papeikimų — geriau pasakius, pasigailėjimo ir nusivylimą pareiškimų dėl jų barnių ir kivirčių tuo laiku "kai namas dega"....

Bet "Timeless Lithuania" knygos išleidimas, manau, patiksliks vieną gražiausių gėlių Amerikos Lietuvių gerų darbų vainiką. Gal ne visi tos gėlės lapeliai visiems vienodai patinka — tai jau skonio dalykas. Bet kaip gėlėje atskiri lapai yra antraeilis dalykas, o esminis dalykas yra jos žiedas, taip ir šiame atsitikime — ne atskiri lapeliai yra svarbūs, bet svarbus yra patsai jos žiedas.

Gi tasai žiedas yra puikus, nes pagrindinė šios knygos mintis kuri atsispindi ir pačiame jos užvardinime — "Amžinoji Lietuva", — trumpai suglaudus, gali būti apibūdinta taip: Lietuvių tauta nuo amžių laisvę mylėjo ir per amžius už ją kovojo; jokios, kad ir didžiausios nelaimės, niekada nepajiegė to laisvės troškimo Lietuviuose palaužti, ir todėl tokia tauta yra ne tik verta bet turi būti vėl laisva ir nepriklausoma. Šiuo laiku kai Lietuva neturi ginkluotų jėgų ir kai jos likimas yra svarstykloje, šitoks balsas yra vienas stipriausių, jeigu ne vienintelis, ginklas Lietuvių rankose. Jeigu jis bus pakankamai vieningas ir stiprus, turės giliai paliešti civilizacijos pasaulio sąžinę, ir prieš jį turės sugriuti, tarsi tos Jericho sienos, visos pinksės ir kliutys Lietuvos laisvei atgauti. Temoka Lietuviai tuo ginklu tinkamai naudotis!

Butų labai gerai ir naudinga jeigu ir mes čia galėtume didesnę šios knygos skaitlį gauti. Deja, mes nepajiegiamė pinigais jos įsigyti. Bet net jei ir pajiegtume tai piniginių perlaidų į kitas šalis suvaržymai neleistų (kad ir Anglijos Lietuvių draugijoms) to padaryti. Kažin ar jūs ten, galvas kruvon sudėję, nerastumėt "kokios rudos kad mes visgi tų knygų galėtume daugiau gauti?"

Dar sykį ačiudamas už gražią dovaną ir linkėdamas puikiausio pasisekimo jums geruose darbuose, pasilieku

Su tikra pagarba,
B. K. Balutis.

**B. K. BALUTIS, LIETUVOS ATSTOVAS
LONDONE**

Bronius K. Balutis, juristas, Lietuvos diplomatas, dabartiniu laiku ginąs Lietuvos reikalus Britų imperijoje, Londone, sunkiausiose sąlygose.

B. K. Balutis Amerikoje budamas redagavo žymų tautinį laikraštį Lietuvą Chicagoje, ir buvo TMD pirmininku tada kai TMD išleido žymiausią savo gyvavimo istorijoje leidinį — Dr. Vinco Kudirkos Raštus.

Ponas Balutis, kviečiamas į Lietuvą po pereito pasaulinio karo, išvyko ten 25 metai at-

gal, ir stojo diplomatinėn tarnybon. Po keliolikos metų buvo atsiųstas Lietuvos Igaluotų Ministrui į Washingtoną, kur išbuvo iki 1933 metų. Iš čia jis tapo iškeltas į pasaulinį centrą Londoną, kur ir pasilikė iki šiai dienai.

Anglams varžant Pabaltijo tautų teises, pasunkėjo ir Lietuvos Atstovo padėtis Londone, tačiau nežiurint to visko p. Balutis kantriai laiko savo postą ir pašvenčia daug darbo ir rūpesčio Nepriklausomos Lietuvos reikalų gynimui.

GERA KNYGELE

Lithuanian Bulletin pastaromis dienomis išleido knygėlę apie Bažnyčios buvį okupuotoje Lietuvoje ("The Situation of the Church and Religious Practices in Occupied Lithuania", Part 1, Under the Soviet Occupation, 1940-41, 36 pusl.). Autorius — A. Trakickis.

Knygėlėje įtikinamai įrodoma kad, nežiurint komunistinėje konstitucijoje paskelbtos sąžinės laisvės, tikrovėje tai laisvės visai nėra. Priešingai, tikyba Sovietų Sąjungoje aštriai persekiojama ir religinė praktika trukdoma.

Knygėlėje paduotą eilę dokumentų, iš kurių aiškėja kad bolševikai, išmetę tikybos dėstymą iš mokyklų, grąšindami bausmėmis, liepė kunigams pasirašyti pasižadėjimus kad jie ir už mokyklos sienų — pas save ar pas vaikų tėvus — ne mokys vaikų tikybos tiesų (p. 13). Taip pat dokumentaliai įrodoma kad iš varžytinių buvo pardavinėjama tikybinių apeigų reikmenys (p. 15), bažnyčios pareigūnys apstatomi sekliais (pp. 29-30), trukdoma bažnyčios nustatytos šventės (pp. 24-26), ir kt.

Knygėlė daro labai gero įspūdžio, ir kiekvienas Lietuvos turėtų ją paskaityti ir paskleisti tarp Amerikečių, kad jie pamatytų kaip dalykai atrodo ne per bolševikų propagandos akinus.

Beje, yra knygėlėje ir viena smulkmenėlė, kuri, nors ir ne-

turi kokių ten ypatingos reikšmės, vis dėlto prisega knygelei tam tikrą tendencijos kvapelį. Pačioje knygelės pradžioje (pusl. 7) pasakyta kad Krikščionių Demokratų partija su savo filijomis buvo stipriausia politinė partija Lietuvoje. Mažų mažiausia, šitai yra ne į temą ir tik jau knygelės vertės nepakelia. ?

Kazys Rimvydis.

KAUNO FORTO No. 9 PASLAPTIS

Lietuvos požemio spauda paskelbė, prieš Rusų atėjimą į Lietuvą, kad Vokiečiai pradėjo naikinti savo kriminališkų žygių žymes. Devintame Forte Kaune, kur manoma atsibuvo masiniai žydų žudymai, pagyvėjo Vokiečių SS kareivių veikimas. Sklidome gandai kad žydai buvo priversti atkasti kapus, ir menama kad jie buvo vėliau sušaudyti, paslėpimui Vokiečių piktų darbų.

Devintojo Forte apeliokėje stovėjo nazių sargybos su įsakyta šaudyti kiekvieną praeinantį, kad niekas negautų pamatyti kas ten dedasi. Pirmą kartą pradėjo savo darbą, visos tos apeliokės Lietuviai buvo įsakyti išsiskirti ki-ti.

Lietuvos požemio spauda tik jį šie nazių žygdarbiai yra Vokiečių prisipažinimas pralaimėjimo šiame karo lauke ir jie ruošiasi pralaimėjimą sutikti.

LIETUVOJE LAIKĖ A. SMETONĄ PREZIDENTU IKI JO MIRČIAI

Lietuvos požemio spaudoje buvo pranešta apie Lietuvos Prezidento Antano Smetonos mirtį Clevelande sekančiai:

"Lietuvių Tautai pranešame kad mirė Lietuvos Valstybės Prezidentas Antanas Smetona".

(Pranešimą padavė Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, ir tas pranešimas buvo įdėtas Laisvės Kovotojų 29 Sausio numerįje. Toliau, taip pat juoduose rėmuose, tilpo platesnė žinia, be parašo, kas parodo kad ta dalis buvo jau nuo Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos):

"RESPUBLIKOS PREZIDENTUI ANTANUI SMETONAI MIRUS"

"Šių metų Sausio mėnesio pradžioje Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Clevelando mieste mirė Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona. A. Smetona priklausė prie senosios kartos Lietuvos valstybės vyrų, kurio tautinės kovos veiklą yra pradėjęs žymiai prieš pirmąjį Didįjį karą. Jis yra pasirašęs Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą 1918 metų Vasario 16 d., buvęs pirmuoju Respublikos Prezidentu ir iki

savo mirties reprezentavęs Lietuvos suverenumo teises.

"Nesistengdami vienokiu ar kitokiu būdu vertinti A. Smetonos vykdytos politikos pastatinių keliolikos jo prezidentavimo metų bėgyje principų, turim pripažinti jo didelį vaidmenį Lietuvių tautos ir valstybės gyvenime. Todėl jo mirtis yra skaudus smugis Lietuviai tautai."

Iš šių dviejų pareiškimų — paties Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos — matosi kad Lietuvos laisvės kovotojai laikė A. Smetoną Lietuvos Respublikos prezidentu ir atstovaujančiu Lietuvos suverenumo teises.

Ten tarp rimtų veikėjų nebuvo jam priekaištų kad apledo šalį ir nebuvo pasikėsinių įrodinėti jog jis "nustojęs savo teisių" — kurie žinojo kur p. Smetona yra ir kad jis yra dar gyvas, laikė jį svarbiu atstovu Nepriklausomos Lietuvos kontinuitetui.

Tik Amerikoje nekurie mūsų akli partijų vadai pasiėmė neigti Lietuvos reikalus, niekinant ir "nepripažįstant" A. Smetonos Lietuvos prezidentu. Kiek jie padarė tuomi žalos tik ateities istorija juos įvertins.

KODEL KAREIVIŲ MOTINOS VES PETICIJAS Į WASHINGTONĄ

Baltimorės LVS 4-to skyriaus susirinkime buvo pakelta klausimas apie peticijų vežimą į Washingtoną. Nors New Yorko seime buvo kalbėta kad Prezidentui Rooseveltui peticijas veš tie asmenys kurie daugiausia parašų surinks, o dabar pakeista: buv "Centro paskirtos ypotos tą darbą atlikti".

Šiais neaiškiais ir Lietuvai nedraugingais laikais reikia taikytis prie sąlygų. Apie tai kad buvo nutarta LVS metiniame seime Chicagoje Birželio 10, 1944, jog Lietuvių Kareivių Motinos parašus veš, jau buvo rašyta Dirvoje ir kituose laikraščiuose.

Nuo New Yorko Seimo dalykai keitėsi vis prastyn, ir Lietuvos pateikimas bolševikams vėl virto baisiu faktu. Paprastos Lietuvių delegacijos vežimas parašų į Washingtoną gal atkreiptų tik toki dūmės kokį atkreipė dabar nesenai vykusios tarybinų delegacijos: delegacija prie jokio žymesnio valdininko nepriejo.

Jeigu bus išsiųstas vyrų ir moterų nuvežti peticijas į Washingtoną, Prezidentas Roosevelt tokiu būdu gal nei nepri-sileistų.

Bet jeigu peticijas nuveš Lietuvos Motinos kurios davė po tris, keturis ir daugiau sunus Amerikos karinei tarnybai, ar bus toks prezidentas kuris drįs kareivių motinų nepri-sileisti?

Tai, tik kareivių motinos pripažinta tinkamiausiomis peticijas vežti, ir tik jos gaus spaudoje publikacijos ir pripažinimo kada prie Baltojo Namų susirinks šimtas ar daugiau iš įvairių kolonijų suvažiavusių Lietuvių Kareivių motinų, dėvinčių ant savo krutinių po kelias žvaigžduotes kiekviena, kita ir auksines žvaigžduotes!

Su ta mintimi LVS seimas išrinko Lietuvių Kareivių Motinas į komisiją parašams vežti.

Komisija sudaro: Pirmininkė Ona Biečienė, iš Chicago, narės: Hypatija Yčienė-Ziurienė iš Clevelando, ir Stefanija Čiurlionytė-Douvan, iš Detroito. Jos visos trys yra kare-

vių motinos.

Bet jos sudaro tik vadovavimo komisiją. Su jomis reikės siųsti Lietuvių Kareivių Motinas iš visų kolonijų — juo daugiau tuo įspudingiau.

Niekas negali jaustis svarbesnis važiuoti su peticijomis į Washingtoną pas Prezidentą Lietuvai užtarnoti kaip mūsų kareivių motinos, kurios ant krutinės dėvės po kelias mėlynas žvaigžduotes, tarp jų bus dėvinčių auksines žvaigžduotes.

Kiekviena kolonija sulys išgalės privalo rinkti fondą Lietuvių Kareivių Motinų kelienei į Washingtoną, privalo kalbinti motinas važiuoti. Yra daug galinčių ir norinčių važiuoti, bet jos nedrįsta. Tai, kurie komitetai rupinasi parašų rinkimu privalo kalbinti tas motinas važiuoti, prirodant kad jos tik atsilankys Washingtoną pas Prezidentą, o kalbėjimą ir formalumus atliks ta vadovų Komisija, kurios viršuje minėtos.

Netrukus bus paskelbta kada parašai bus vežami, o jie turi būti nuvežti pirm prezidento rinkimų.

Tai, dabar turi būti pats parašų rinkimo darbas ir reikia jau rinkti Lietuvos Kareivių motinas į tą delegaciją.

Daugiau informacijų kreipkitės į LVS Centrą.

Pacifiko Kariautojas

Vice Adm. M. A. Mitscher, komandierius Pacifiko kilnojamoji jėgų, Task Force 58, tęmija Saipano užkariavimo metu muši su Japonų karo laivais Marianų salų vandenuose.

IŠ LVS 4-TO SKYRIAUS VEIKIMO

BALTIMORE, Md. — Birželio 27 d. susirinkime į LVS 4-to skyriaus sueigą manydami išgirsti ką tokio malonaus, bet išgirdome nesmagią žinią. Susirinkimą atidarė skyriaus vice pirmininkė poni Julė Rastenienė. Protokolų raštininkas P. P. Jaras perskaitė protokolą pareiškė kad jo žmona, Katarina, guli ligoninėje, jis turi būti jos lankytojas ir namų prižiūrėtojas, todėl iš tos priežasties yra priverstas atsakyti nuo skyriaus raštininko pareigų. Nemažoni tai žinia. Nariai išgirdę p. Jara tai pareiškiant prašė jį vistik dar būti raštininku, tačiau jo sąlygos jokių būdu neleido jam to pareigų toliau eiti. Skyrius buvo priverstas rinkti kitą sekretorių, bet sunku buvo gauti, nes LVS nariai taip pat labai užsiėmę, kad ir tinkami toms pareigoms. Praėjo pusvalandis, ir neįėjus, iki prašymais tapo priverstas užimti sekretoriaus vietą Ant. Kurelaitis.

riaus susirinkimai, kuriuos labai nuosekliai veda vice pirmininkė Julė Rastenienė.
Ant. Kurelaitis, Rašt.

AUKOS

Narių Mokesčiai, ir P pinigai už Knygas

Ant. Kurelaitis, LVS 4-to skyriaus Baltimorės, Md., sekretorius, prisiuntė \$16 narių metinių duoklių.

Liepos 26 d. susirinkime su-mokėjo: Senieji nariai:

J. Galinaitis	2.00
P. Gurklis	2.00
Ant. Nemuras	2.00
J. Kazakevičius	2.00
V. Bielis	2.00
Naujai įsirašę nariai:	
Petras Weisingoff	2.00
Ursulė Brokienė	2.00
Jokubas Sčiuaras	2.00

A. J. Tomkus, iš Meriden, Conn., jau kelintu kartu išsirašo "Timeless Lithuania". Dabar vėl 2 knygas išdaliniui 6.00

Los Angeles Public Library 3.00

J. Žemantauskas 3.00

Waterbury, Conn. 3.00

A. D. Kaulakis, Chicago 3.00

The May Company 10.80

Cleveland 3.00

Brooklyn College, Brooklyn, N. Y. 3.00

Charles W. Clark Co. New York 3.00

J. Penkus 3.00

Lawrence, Mass. 3.00

Mrs. Mary Novak Mahanoy City, Pa. 3.00

A. Delyonas, Stamford, Conn. 3.00

Sgt. M. E. Sevdė San Diego, Calif. 3.00

Dirva 6.00

Aukos ir Timeless Lithuania užsakymus siuskit adresu:

LVS CENTRAS

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieno numerį pamatymui.

"MARGUTIS"

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

"Kad Lietuva vėl Butu Laisva ir Nepriklausoma!"

Auka

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Šiuo kuponu galit siųsti visokias savo aukas Lietuvos Laisvinimo ir Vadavimo reikalams. Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir Lietuvių Tautinis Šelpimo Fondas yra inkorporuotos ir yra inkorporuota ir valdžioje registruota organizacija.

Auką siunčiant iškirpkit ir išpildykite šį kuponą:

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką \$.....	Lietuvos Vadavimo darbams
\$.....	Knygai "Timeless Lithuania"
\$.....	Knygai "Lietuvos Istorijos Bruožai"
\$.....	L. V. S. nario mokesčiai
Viso \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....
ŠI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI	

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Dirbkime kad Lietuva Butų Laisva

IŠ JULIAUS SMETONOS KALBOS LIETUVIŲ DIENOJE, RUGP. 15, Lakewood Park, Pa.

Prieš kelerius metus man pakliuvo į rankas vienas žurnalas, kuriame buvo daug nuotraukų iš tuo metu Vokiečių negailestingai bombarduojamo Londono. Aplink griuvėsiai, ir tik kur ne kur iš griuvėsių krūvų kyšojo sugriautų namų sienos. Ant vienos tokių sienų, iškelta ant ilgo stiebo, plevesavo vėliava. Po šita nuotrauka buvo padėtas maždaug toks parašas: "Virš griuvėsių ir erdvę iškilus vėliava yra nepalaiziamo Anglų pasiryžimo gyventi ir nugalėti simbolis".

Šiandien visa Lietuva yra griuvėsiai ir visos Lietuvos tautos gyvybė yra didžiausiam pavojui. Bet kas pažįsta Lietuvį tautą, ypač jos jaunuomenę, tas žino kad ji ir po ketverių metų baisaus teroro tebėra pasiryžusi gyventi ir nugalėti. Tos vilties ir to pasiryžimo ir mes neturime prarasti, nes tikėjimas kad Lietuva vėl bus laisva yra Lietuvos atkurimo pagrindas.

Šiandien mes visi čia suvažiavome į didelę šventę — Lietuvų Dieną. Tačiau rūpestis dėl Lietuvos ir dėl mūsų brangių, Lietuvoje likusių žmonių, neleidžia mums būti visai linksmiems. Ir ne be pagrindo. Kaip mes galėtume būti šiandien visai linksni jei mes žinome kad tuo metu kai mes čia sau laisvi šnekučiuojame, Lietuvoje viešpatuoja siaubas ir mirtis? Antra vertus, užmerkdami akis tam kas darosi Lietuvoje, mes tikrai nieko nelaimėsime. Todel kokias baises būty tiesa, tik ryžtingas žiūrėjimas į ją yra vienintelė teisinga išeitis. Žinokime kas darosi, ir gerai žinokime, nes tik žinodami tikrą padėtį mes galime įsikišti į budėjimą aukščiausia tikslui — Nepriklausomos Lietuvos atkurimui — greičiau ir tikriau pasiekti.

Žinodami kas yra bolševikai, ne be reikalo mes buktaujame kad nedidelė Lietuva per metus-kitus gali būti visai išnaikinta. Tačiau nemanykime kad geruoju ir prašymais mes iš bolševikų ką nors galime išgauti. Jie turi jau išanksto paruoštus tautų naikinimo planus, ir niekas, išskyrus kumštį, negalės jų priversti tų planų atsisakyti.

Mes patys, budami maži, bolševikams kumščio parodyti negalime, ir todėl mūsų visos viltys gludi toje šalyje kurioje ne vienas mūsų rado savo antgamtinę tėvynę, kurią pamilo ir kurioje iš naujo sukūrė savo gyvenimą. Aš turiu galvoje Jungtines Amerikos Valstybes. Tvirtai tikėjime kad, laikui atėjus, Amerika, kaip galingasis teisingumo angelas, nulems gerojėn pusę ir Lietuvos blyg. Mes visomis savo dvasios ir kūno jėgomis rėmėme ir ateityje rėmsime šios šalies pastangas ne tik dėl to kad mes tvirtai tikime kad iš Amerikos ateis išsigelbėjimas Lietuvai, bet ir dėl to kad jei ne Amerika tai Lietuvą ir visą Europą būtų užvaldę Vokiečiai, kurių viešpatavimas tolydžio būtų reikšmės Europos laisvės ir sykiu mūsų tėvynės Lietuvos mirtį. Vokiečiai būtų iš Lietuvos atėmę viską, jurtę ir jų sodybas, ir į išplėstas žemes būtų atgabėję Vokiečių kolonistų, kuriems tikrieji Lietuvos šeimininkai-Lietuviai būtų turėję bernauti ir vergauti. Tą nedorą darbą jie jau buvo pradėję, ir Lietuvos vargas ir skurdas Vokiečių prispaudoje buvo pasiekęs negirdėtą mastą.

Šiandien Vokiečių pavojus Lietuvai yra išnykęs, ir beliko bolševikiškas pavojus, kurį mes turime pašalinti jei norime kad Lietuva būtų laisva.

Iš šios šalies kilo didieji laisvės obalsiai, kaip Wilsono tautų apsisprendimo teisė ir Rooseveltto Atlanto Caretris.

Senioje istorijoje žmonės sakydavo "Lux ex oriente" — "šviesa iš rytų šalies", o šiandien mes sakome, "Lux ex occidente" — "šviesa iš vakarų šalies". Taip karo, bado ir skurdo prispausta Europa laukia išsigelbėjimo iš vakarų, iš Amerikos, jos laisvės dvasios kudiokio. Jau per daug būtų ironiška kad milijonai gyvybių ir ištisų tautų negirdėtos kančios būtų buvusios tik tam kad vietoje nazių jungo Europoje įsigyventų bolševikiškas jungas. Teisingumo angelas dar išlies savo rustybės taure, ir po nazių bus pasiekti ir bolševikai.

Bet, kaip jau anksčiau buvo minėta, viltis kod bolševikai laisvą noru Europai ir Lietuvai ką nors suteiktų, yra vailiška viltis. Ir begalo blogai daro tie mūsų kurie, galvodami kad Lietuva jau amžinai pakliuvo bolševikų jungan, sako reikią jiems pataikauti ir įsikišti su jais geresnių santykių. Šitai yra didžiausias nusizengimas prieš Lietuvį tautą ne tik dėl to kad, kaip jau sakytą, bolševikai vistiek niekuomet neatsisakys Lietuvos ir kitų šalių išnaikinimo minties, bet ir dėl to kad jie jau yra pasireiškę kaip niekšingi Lietuvį tautos žudikai ir bukdėliai. Zvėriškai bolševikų išžudytų Lietuvį kraujas šaukiasi į dangų atpildo. Ir kas, šito akivaizdoje, bolševikams pataikauja, užsitraukia ant savęs Lietuviškojo kraujo prakiekimą.

Semkime stiprybės iš senosios, garsios Lietuvos tautos istorijos. Tikrai pasiryžimas greičiau mirti negu vergauti išgelbėjo Lietuvį tautą nuo ankstyvesnio sugniužimo. Irodykime pasauliui kad galima sunaikinti Lietuvos kuną, bet kad jo dvasia vistiek amžinai lieka gyva ir laisva.

Senovėje Lietuvį Pilėnų kunigaikštis Margis beveliojo šokti į ugnį ir žuti jo griuvančios pilies liepsnose negu pasiduoti Vokiečių vergijai. Taip, jo bei kitų didvyrių krauju bei pasiaukojimu Senoji Lietuva pirkė savo laisvę ir savo didybę. Pasirodykime esą verti tų Didžiųjų Lietuvį ainių.

Daug kam gal atrods neįtikėtina kad maža Lietuvį tauta gali išeiti gyva ir nugalėtoja iš šių dienų didžios kovos verpetų. Bet lygiai taip pat dar ir daugiau neįtikėtina.

atrodė kad Vokiečių ir Rusų imperijos grius ir iš šių milžinų griuvėsių iškils nepriklausoma Lietuva. O vis dėlto tai įvyko.

Bet jei Kudirka, Basanavičius, Jablonskis, Vileišis, Maieris ir kiti didieji atgimstančios Lietuvos vyrai būtų abejoję ar verta pastangų kova kurie ją vedė, Lietuva po pirmojo pasaulinio karo nebūtų atsikurus. Tat ir mes neklausime ar verta didelių pastangų kova kurią šiandien del Lietuvos laisvės veda viso pasaulio Lietuviai, bet dirbkime kiek įmanydami, kiekvienas pagal savo išgales.

Neužrašyta liko daugelis Lietuvį dirvyrių darbų. Žmonės net užmiršo juos, ir tik Dievo knygoje nedilstančiomis raidėmis užrašyti jų vardai.

Šiandien, šioje laisvoje šalyje mums susirinkus Lietuvį Dievo šviesai, man prisimena vienas atsitikimas iš Lietuvos laisvės kovų, kurį aš girdėjau dar vaikas budamas. Visiems yra žinoma kad Lietuvos kariuomenė 1918-1920 metais buvo labai neskaitylinga, blogai ginkluota ir neaprupinta. O vis dėlto neretai atsitikdavo kad Lietuviai suimušdavo keliario-pai skaitlingesni ir gerai ginkluotą priešą. Tai dėl to kad žutbutinėje kovoje del pergalės, kaip patyrimas rodo, laimėjimą nusveria ne skaičius o ginklavimo kokybė, o dvasinių jėgų vyravimas. Štai tas atsitikimas kurį aš noriu papasakoti.

Neskaitylingas Lietuvį būrys, karininko vadovaujamas, puola gerai įsitvirtinusių ir spygliuota viela apsitvėrusių priešą. Lietuvį kareiviai, prieš kulkų pakirsti, krinta vienas po kito ir jų skaičius greitai mažėja. Štai nukautas krinta ir vadas. Kareivų tarpe sklinda sumišimas, kai kurie jų sušvyruoja ir ima lėgti. Šiuo momentu, sukaupęs paskutines jėgas, pasikelia ant rankų mirtinai sužeistas jų vadas ir sušunka: "Vyrai, aš nenoriu mirti priešų užimtoje žemėje". Suprato kareiviai savo vado žodžius ir naujomis jėgomis puolė priešą. Mušis buvo laimėtas ir žuvusiam jų vadui buvo supiltas kapas ne priešų, o Lietuvos žemėje.

Lietuvos laisvė buvo pirktą ne viena, o daugybe tokių didvyrių mirtų, ir Kaune, Karo Muzejaus sodelyje, supiltas nežinomo Kareivio kapas yra tų visų Lietuvos karių-didvyrių tylus liudininkas. Galime būti tikri kad ir šiandieninė

Lietuva turi labai daug tokių didvyrių kurie nenori būti palaidoti priešų žemėje. Ir mūsų visų yra šventa pareiga padaryti viską kad tų naujųjų Lietuvos didvyrių kunus priglaustų ne priešų užimta, bet laisva Lietuvos žemelė.

Mes žinome kad Lietuvos viltys Amerikoje. Ir štai, šiandien, kada savo tėvų žemėje Lietuviai yra žudomi ir persekiojami, šioje šalyje jie yra laisvi žmonės. Tokios šventės kokią mes šiandien švenčiame čionai, šitame parke, Lietuviai negalėtų surengti savo gimtoje šalyje. Tat naudokime tat laisvę Lietuvos laisvei gražinti! Daugelis didžiųjų Amerikos vyrų yra Lietuvos draugai. Eikime į juos ir prasykime kad jie laisvės vardan užturtų ir Lietuvos blyg.

Lietuvių Diena ne vienam jos pasišventusių rengėjų kainavo daug rūpesčių ir vargo.

Bet jų rūpesčiai ir vargas jau atnešė ir dar atneš didelių vaisių. Nes Lietuvį Diena, nekaltant jau apie tai kad ji visai Amerikai ir visam pasauliui aktyvūzai parodo kad Lietuviai, jau daug metų gyvenę atskirti nuo savo pirminės tėvynės, tebedega melle Lietuvai, sykiu yra ir nenugalimo Lietuvį tautos pasiryžimo gyventi nepriklausomu gyvenimu įrodymas. Juk jei tokia Lietuvį Diena yra rengiama tai ne tam kad Lietuvos žemės užtvirtintume kokį svetimą valdovą, o kad visam pasauliui dar sykį garsiai pareikštume kad tikrasis Lietuvos šeimininkas yra ne kas kitas, o tik pati Lietuvį tauta. Šis mūsų iškilmingas susirinkimas Lietuvį Dienos proga, tuo metu kai visame pasaulyje nematytu įšėlimu užia karo audra, yra lyg ta į dangaus mėlynę tarp griuvėsių iškilus vėliava, kuri žymi nenugalimą tautos pasiryžimą gyventi ir nugalėti.

Po šios šventės mes išsiskirstysime ir stošime kiekvienas prie savo kasdieninių pareigų. Tačiau įspūdžiai kurių busime patyrę šioje šventėje dar ilgai gaivins mūsų širdis ir teiks naujo pasiryžimo kovai del Lietuvos ateities. Mes visi turime visuomet atminti kad visos mūsų pastangos ir pasiryžimai, o taip pat ir galingųjų mūsų draugų pagalba, neatneš mūsų Lietuvai laisvės, jei Pasaulio Kurėjas savo ruožtu Lietuvos naudai neišties savo galingos rankos. Todel greta nenuilstančios kovos už Lietuvos laisvę, kurios vedimas yra visų mūsų šventa pareiga, mes turime nuolatos prašyti ir Dieviškosios Apveizdos pagalbos. Orleano Mergelės pavyzdys rodo kad Dievas globoja už savo laisvę kovojančias tautas.

Šiandien, kuomet visam pasauliui grėsia komunizmo pavojus, Dievos Apvaizdos pagalba yra tuo labiau reikalinga. Romos Imperatorius Konstantinas Didysis, kariaudamas su barbarais pagonimis, išvydo danguje kryžių ir parašą sakantį kad "šis ženklas jam atneš pergalę". Tikėjimes kad ir dabartinėje pasaulio kovoje su komunizmu ir su moderniškuoju materializmu kryžius atneš žmonijai pergalę ir kad ta pergalė taip pat sutaps su išgyvenusių bekvylančios mūsų tėvynės Lietuvos laisvę.

ŠIAULIUOSE, minint Lietuvos Nepriklausomybės 26 metų sukaktį, perėita Vasario mėnesi buvo naminėta ir Dr. V. Kudirkos 85 metų gimimo suvakts. Jis mirė 1899 m.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą

tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai "Dirvoje" kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvinių išnuomavimas ar pardavimas, pajamų klijimai, padėkos laišukai, gali būti patalpinti šia kaina.

NAUJA KNYGA ISPANŲ KALBOJE APIE LIETUVĄ

Didelė Argentiniečių knygų leidykla, Editorial Moly, išleido Ispanų kalba 480 puslapių knygą apie Lietuvą su 46 iliustracijų puslapiais, dviem žemėlapiams, spalvuotais viršelais. Tai Casimiro Verax parašytas veikalas, *Lituanía Entre Fuego Cruzado* (Lietuva Kryžmeninėje Ugnyje), Buenos Aires, 1944, kainą 5 Argentiniečių pesai.

Ispaniškai tokia knyga apie Lietuvą yra vienintelė. Pirmoje jos dalyje suglaustai bet pagrindinai aptasakojama Lietuvį tautos istorinis likimas, kovos del nepriklausomybės, Vilniaus ir Klaipėdos problemos, ir laisvo gyvenimo pažanga visoje srityse, ypač kul-

turinėje.

Antroje dalyje (135-441 p.) labai išsamiai nušviesta bolševikų ir nazių okupacijų padarytos skriaudos Lietuvai, pasipriešinimas okupantams ir pastangos atgauti nepriklausomybę. Veikalo pabaigoje rašoma apie Lietuvį ateities viltis apie didžiųjų Amerikos valstybininkų idealizmą ir Atlanto Carterį. Paminėta Amerikos Lietuvį ir kitų Lietuvos draugų pastangos Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei.

Kaip autorius įžangoje pabrėžia, šios knygos tikslas atskleisti Pietų Amerikoje mažai pažįstamos Lietuvos veidą priešpaudos kančiose ir laisvės laimėjimuose; duoti tautos praties, jos kultūros, jos kovų ir troškimų sintetinę apžvalgą.

Autorius įdėjo ne tik daug darbo ir širdies, bet rėmėsi ir savo betarpiškais pergyvenimais ir pirmaeiliais dokumentais. Jis tautų nerušiaivo į geras ir blogas, bet faktus, dažnai Lietuvos priešams nemalonius, iškelė objektingai. Bešališkai pavaizduoja ir vidinį Lietuvos gyvenimą.

Kai šiame tragiškame kare Lietuva tikra prasme pateko į kryžminę ugnį, kai jos žmonės dešimtimis tukstančių žiauriai išblaškyti po svetimus kraštus, laisvas teisingas žodis apie tautos kančias, jos tradicijas ir troškimus yra ypač reikalingas.

Pietų ir Centro Amerikos valstybės, priklausydamos prie

United Nations, be abejo turės didelį svorį tusimoje tautos konferencijoje, kur bus sprendžiamas ir Lietuvos likimas. Iki šiol betgi neturėjome jokios mažiausios knygelės apie Lietuvą Ispanų kalba. Dabar šis trukumas yra pašalintas. C. Varax'o gausus veikalas supažindins visą Ispaniškai kalbantį pasaulį su Lietuvos problemomis, sužadins simpatijų mūsų tautai ir prisidės prie mūsų bylos laimėjimo.

Veikalas yra labai gyvai ir įtikinančiai parašytas, nes puikiai dokumentuotas. Jame labai vaizdžiai ir išsamiai aptasakota abiejų okupantų Lietuvai padarytos skriaudos, tiksliai apibūdintas bolševikų suvaldymas vadinamas "plebiscitas" ir tinkamai atremta Rusų pretenzijos į Lietuvą, remiantis vadinamais strateginiais sumetimais. Taip pat dokumentuotai apibūdinti Vokiečių kolonizaciniai apetitai į Lietuvos žemę ir Lietuvį pasipriešinimas abiem okupantams.

Knyga gražiai išleista ir puikiai iliustruota. Jau vien peržiūrėjęs tinkamai parinktas ir paaiškintas iliustracijas, skaitytojas susidomės Lietuvį tautos likimu ir jos originaline kultūra. Knygos gale yra įdėta gana smulkios chronologija, kuri bus labai naudinga spaudos žmonėms rašant Lietuvos klausimais. Kiekvienas Lietuvis gali tik apsidžiaugti šio naudingo veikalo pasirodymu.

• VENGRIJOJE automobilių varymui daroma gasas iš medžių, kurių sunaudoja gana daug kas meta.

Laiškas Karo Lauke

Japonų fronte, laikinai pritraukus mūsų, vienas karys tęmė priešus, o antras pasiūdė į saugesnę vietą skaito iš namų gautą laišką.

Jau gatava

KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE
LIETUVOS ISTORIJA — JAU GAUNAMA UZ

3.00

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J.C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spausdintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA
Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalam.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Plaukia Atakuoti Japonų Salas

Dalis didelio laivo apkrauto karo reikmenimis, kelionėje užpulti Japonus Guam saloje. Kareiviai vežasi su savim viską nuo smulkiausių dalykų iki didžiųjų kanonių, tankų, ir tt. Uždangytos vietos yra kareivių palapinės dieną pasislėpti nuo saulės, o naktį miegoti.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DIRVOS Rugsėjo 4 d. tilpusiu straipsniu, ("Gelbėjime kas dar Galima Išgelbėti"), Stepas Lileika neabejotinai parodė daug gilaus politinio supratimo. Išsamus faktų žinojimas ir nešališkas padėties analizavimas jam leidė stebėtina aiškioje šviesoje nupiešti mūsų partinių politikierių klaidas ir nurodyti išeitį iš dabartinės krizės. Konstatavęs kad Lietuvos santvarkos ir jos prezidento neigimas iš tarybininkų pusės, sutapdamas su lygiai tokiu pat neigimu iš bolševikų pusės, buvęs viena priežasčių kad Lietuvai nebuvo leista sudaryti vyriausybės in exile, Lileika siūlo atsiriboti nuo praeities klaidų ir, atsisakius partinės aistros, visiems atsiesti ant Lietuvos santvarkos teisėtumo ir Lietuvos valstybės kontinuiteto pagrindo. Kaip praktinę išeitį, Lileika nurodo reikalą A. Smetonos paskirtą Ministrą Pirmininką visiems laikyti Lietuvos valstybės kontinuiteto vyriausiu reiškeju.

Kai visa Lietuvių tauta Vyriausio Lietuvos Išsilavinimo Komiteto lupom 1944 metų Vasario 16 dieną paskelbė deklaraciją, kurioje buvo aiškiai žodžiais išreikštas Lietuvos 1938 metų konstitucijos pripažinimas, tauris Lietuvos tautos valios neigiamas reiškas Grigaitis tuoj šoko prieš. Štai Nauj. Rugs. 7 numeryje ("Pasaka Mažiems Vaikams ar Pakvaišimas?") jis vėl neįsivaldydamas tyčiojasi iš Lietuvos 1938 metų konstitucijos, vadindamas ją totalitarine ir fašistine bei darydamas gana savotiškų išvadų. Šito akivaizdoje Grigaitis ankstyvesnis Lietuvių tautos valios linksniavimas virsta nenuoširdžiu apsimetimu. Jei visa Lietuvių tauta savo laisvu noru pripažįsta tą ar kitą principą, niekam, atrodo, negalėtų ateiti į galvą iš to principo tyčiotis. Koks netikėtumas kad tas koks skelbiasi daugiau negu 100% demokratas ir nenuilstamas Lietuvių tautos valios reiškas, kada ta valia vienbalsiai pačios tautos pareiškia, šoka prieš! Jei Grigaitis būtų tikras demokratas ir padorus žmogus, jis pasakytų: "Gerbiame, po to kai visa Lietuvių tauta laisvai pripažino Lietuvos 1938 metų konstituciją, ir aš prieš ją lenkiu savo galvą!" Betgi jis šito nepadare, o bevelio ir toliau sykiu su bolševikais ir pusbolševikais ta aukščiausia Lietuvių tautos teisės dokumentą tituluoti fašistiniu, totalitariniu ir panašiai. Po to, mums atrodo, kiekvienam pasidaro aišku ko vertas grigaitiškas demokratiškumas ir jo kalbėjimas tautos vardu. Šitai taip pat visai aiškiai parodo kiek Grigaitis rupi Lietuvos tautos reikalai. Bolševikų nusistatymas jam arčiau prie širdies negu Vyriausio Lietuvos Išsilavinimo Komiteto deklaracija.

Grigaitis "Pasakoje mažiems vaikams ar pakvaišime" randame betgi keletą naujų dalykų, apie kuriuos čia bus pravynti tarti keletą žodžių. Grigaitis koliojimus ir gatvinių stilių paliksime nušaliai, nes tai sudaro jau visiems pažįstamą jo Rusiškai-socialistinės kultūros žymę. Eikime prie reikalo.

Grigaitis pareiškia kad "Smetonos konstitucija (kuria pripažįsta visa Lietuvių tauta, išskyrus Grigaitį ir bolševikus) padėjo į valdžią įkopti raudoniesiems kvilingams. Girdi, Smetona paskyręs savo įpėdiniu Merkį, Merkys — Paleckį (kurį bolševikai padarė prezidentu), o Paleckis ministrų pirmininku paskyrė Gedvilą.

Šitokio tvirtinimo akivaizdoje pažūrėkime ką gi sako pati konstitucija. Konstitucijos str. 102 skamba: "Kai Ministras Pirmininkas pavaduoja Respublikos Prezidentą arba kai, Respublikos Prezidentui mirus arba atsistatęs, vadovauja Valstybei, jis Ministro Pirmininko pareigų neina. Šitas pareigas tuo laiku eina Ministro Pirmininko Pavaduotojas".

Iš to straipsnio aiškiai išplaukia kad Merkys negalėjo paskirti Paleckio Ministrų Pirmininku, nes tos funkcijos, M. Pirmininkui perėmus Respublikos Prezidento pareigas, automatiškai pereina M. Pirmininko Pavaduotojui (šiuo atsitikimu Bizauskui). Taigi Paleckio paskyrimas Ministrų Pirmininku buvo Konstitucijos laužymas. Tolimesnis Konstitucijos laužymas buvo Paleckio padarymas Prezidentu, nes iš Konstitucijos 67, 68 straipsnių išplaukia kad naują Prezidentą, kol nepasibaigė senojo prezidento kadencija, tegalima rinkti jam mirus arba atsistatydinus.

Iš tos trumpos analizės aiškiai matyti kad ne "Smetonos Konstitucija", o jos brutalus sulaužymas bolševikams padėjo įkopti į valdžią. Taigi stovint ant 1938 metų Konstitucijos pripažinimo pagrindo, automatiškai atpuola visų bolševikiškų ir kitokių valdžių užkorimas Lietuvių tautai, o tą Konstituciją atmetant — varomas vanduo į bolševikų ir kitų Lietuvos priešų malūną.

Grigaitis nurodymas kad Respublikos Prezidentui išvykus į užsienius, visos jo teisės ir prerogatyvos automatiškai pereina Ministrui pirmininkui, yra aiškus Konstitucijos išskaidymas. Konstitucija daro esminį skirtumą tarp Respublikos Prezidento pavadavimo ir tarp atsitikimo kada M. Pirmininkas perima Valstybės vadovavimą. Kai Respublikos Prezidentas numiršta arba atsisako, Ministras Pirmininkas perima Valstybės vadovavimą, ir tik tuo atveju jam pereina visa Respublikos Prezidento galia (str. 72). Gi kada R. Prezidentas suserga arba išvyksta į užsienius, tai M. Pirmininkas jį tepavaduoja ir už jį teatlėka jo galios veiksmus (str. 71), atseit valstybės vadovu tebelieka užsieniuose esąs ar sergąs Respublikos Prezidentas. Bet jei užsieniuose esąs Respublikos Prezidentas tebevadovauja Valstybei tai tvirtinti kad jis nebeteri jokių teisių, yra nesąmonė.

Ministro pirmininko skyrimas ir atleidimas kaip tik yra viena aukščiausių Valstybės vadovavimo funkcijų ir ji, kaip mes aukščiau nurodėme (str. 102) nepereina Respublikos Prezidentą pavaduojančiam Ministrui

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

Mūsų Draugai

Maskvos žurnalas Karas ir Darbininkų Klasė syki nusigundė buvimu Amerikoje "skambių balsų" reikalaujančių grąžinti Lietuvai ir jos kaimynėms laisvę. Lietuviams gi smagu tuos balsus turėti, nes tai garbingi balsai, nenusilenkiant neteisčiai vartojami jie.

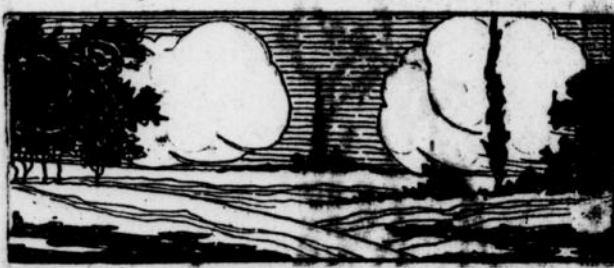
Rytų Europoje vienašaliai vykdomą Sovietų politiką, pavyzdžiui, šiomis dienomis pasmerkė Washingtono spaudos rašytojas Constantine Brown, nurodydamas jog kovojama ne tik prieš nazių ir Japonų diktatūras, bet už sugrąžinimą laisvoms buvusiosioms valstybėms laisvės. Jei karas tos laisvės trokštantiesiems nesugrąžins, Amerikos visuomenė bus skaudžiai suvilita.

Londono The Catholic Tablet pasmerkė Sovietų ambasadoriaus posakį buk Raudonoji armija įžengus į "Sovietų Lietuvą". Sako, Sovietų ambasadorius kalba apie tokią Lietuvą

Pirmininkui, atseit ir toliau lieka Respublikos Prezidento dispozicijoje, kuri, greta to, sudaro vienintelį Respublikos Prezidento aktą, nereikalinga kontrasignacijos (str. 74).

Prie progos, betgi, verta pastebėti kad Grigaitis daugiausia šiaušiasi del fakto kad "Ministras Pirmininkas buvęs paskirtas Prezidentui esant užsienyje." Atseit, jo argumentai atpulti jei paaiškintų kad M. Pirmininkas buvo paskirtas Prezidentui dar tebesant Lietuvos teritorijoje. Ateitis parodys kur ir kada senojo Ministro Pirmininko (Merkio) atleidimas ir naujojo paskyrimas buvo įvykdytas.

Kas del nurodymo kad A. Smetona čia gyveno kaip privatus asmuo, tai reikia skirti dvi sąvokas: teisinę ir faktinę. Teisė gali būti, bet gali atsitikti kad jos negalima įgyvendinti. Niekas, išskyrus Lietuvos priešus, šiądien neginčys kad Lietuva turi teisę į vyriausybę in exile, tačiau sąlygos yra tokios kad jos negalima sudaryti ir ji negali veikti. Teisė yra, bet fakto nėra. Lygiai tas pat ir del tariamo A. Smetonos "privatiškumo". Pagal Lietuvos Konstituciją jis buvo Lietuvos Prezidentas, bet del faktinių priežasčių jis negalėjo eiti savo pareigų. Jei Amerika ir Anglija būtų jam leidusios sudaryti Lietuvos vyriausybę in exile, jos nebūtų sukurusios jo teisės, o tik pripažinusios esamąją. Visas kontinuiteto klausimas yra teisės, o ne fakto klausimas. Betgi prie faktinės pusės mes galime prieiti tik išsiaiškinę teisiskąją. Kad galėtume ko reikalauti, mes visų pirma privalome turėti teisę ir ją žinoti. Žinodami teisingą kontinuiteto klausimo pusę ir turėdami to kontinuiteto vyriausio reiškeją, mes galime pradėti Lietuvos teisių įgyvendinimo darbą. Gi tų teisių nuneigimas ir net tyčiojimas iš jų yra tarnavimas Lietuvos priešams ir Lietuvos nepriklausomybės atkurimo galimybių mažinimas.

I MUŠĮ

Kalnai ir kloniai, pakalnių tarpkeliai
Nakties tamsumoje gludi klaidai;
Kur ne kur šešėlis sujudą lėtai.
Ten tai sargybinis budi žvaliai.

Kalnų plyšiuose, karliai sulinde giliai,
Ir žiurkės, susirietę jie ilsiis bailiai;
Ausį prie žemės kiekvienas priglaudęs,
Kiekvienas taupo savo įiegas sukaupęs.

Signalas jau duotas, pirmyn į ataką!
Kareivis keliai, traukia vandens baka,
Išgeria pusę ir dar pasilieka lašą,
Sužeistas ar nusilps, baka ras pagalbą.

Slenka kareiviai per kalnus, akmenis kietus,
Prisigėtomis mintimis, kad nevienuš tų žus,
Nors kiekvienas ir stengiasi but atsargus,
Isteriškos mintys kyla, eh! kas bus tai bus!

Ši mušį tu pabaigėi, kitą pradėjai,
Kalnai lavonų tu laukus nusėjai.
Nulemtu likimo, lavonai ilsiis ramiai,
Gal už minutes ir tu išsiesi, bet to nežinai...

Karys J. V. Vaitėkas.

kurios Anglijos vyriausybė nepripažįsta.
Senatorius Vandenberg (iš Michigan) smerkia Rusų pasiryžimą pasmaugti demokratiją Pabaltijyje ir Lenkijoje, jos vietoje sukuriant komunistinius padarus. Jis tai pareiškė savo kalboje Detroite.

Už Lietuvos laisvę dažnai stoja tokie rašytojai kaip John Chamberlain (Sovietų žinovas), daugelis Amerikos dienraščių kaip New York Times, Chicago Tribune, daugel Amerikos Senatorių ir Kongresmanų.

Tuos draugus mums padarė įsitikinimas kilniems Amerikietiškos demokratijos principams, ir faktas kad Lietuva, Latvija ir Estija gražiai įtvėrė nepriklausomai gyvendamos. Kas Lietuvą pažino tas ją pamylėjo.

Taip vadinama Am. Lietuvių Taryba su tais mūsų draugais ne tik santikių nepalaiko, ir jiems nepadėjo, bet kai Amerikon atvyko vargšės Lietuvos vienintelis tarptautinė plotmė žinomas jos laisvės kovotojas, Prezidentas Antanas Smetona, tarybininkai sudarė "didingą koaliciją" jį apspjau-dyti! Padarytos žalos jau joki 25-kių tūkstančių dolerių informacijos biurai neatitaisys.

*KARO lauke vartojamas šovinis vadinamas šrapneliu buvo išrastas žmogaus vardu Sir Henry Shrapnel, ir 1793 metais jis pats sakoma buvo to šovinio pirmiausia sužeis-tas.

SKAITYMAI

LIETUVOS KUNIGAİKSTIJA IR KIEVO RUSIJA

Rašo VYT. ŠIRVYDAS.

I.
NAPOLÉONAS mėgdavęs sakyti, istorija esanti visų tikima pasaka. Iš tos pasakos mokslo vyrai bando pasakiškumą išmesti, paliekant tiesą. Lenkiškai rašęs Lietuvos poetas Adomas Mickevičius sakė, Lietuvos istorija esanti romantiška, bet Lenkijos skandalinga. Tačiau šis posakis neduoda mums teisės visur ir visada į Lietuvos istoriją vien romantiko akim žiūrėti, nors ta pažiūra vertė turi ir savo laiku stipriai žadino mūsų tautinę sąmonę, kurią Vokiočiai ir Slavai norėjo pasmaugti.

Lietuvos Konsulas J. J. Bielskis (Vienybėje) ir Julius Smetona (Dirvoje) smarkokai (ir man regis, be tinkamo pagrindo) puolė Amerikoje gimusį Kunigą Chase del jo Angliška kalba knygelės "The Significance of Ruthenian and Muscovite Elements in Lithuanian History", kurią Lietuvių Tautinė Taryba išleido. Tos tarybos pirmininkas, kaip žinoma, yra kito Lietuvos prezidento sunus, K. Grinius. Knygelė tai Kun. Chase paskaita skaityta Lenkų Meno ir Mokslo Instituto suruoštoje Rytų-Vidurio Europos Istorijos konferencijoje, New Yorke, Spalio 30, 1943 m. Ji buvo įdėta to Instituto biuletenyje Sausyje, 1944 (Tomas II, Nr. 2).

Kun. Chase Angliška kalba nuviečia "Rutėnų" ir "Maskolių" įtaką Lietuvių istorijoje, primindamas ir Lenkų įtaką. Pagal jį, valstybės organizuotis ir valstybinių, bendru mostu nuo priešų gintis Lietuviams aktingai davus Kijevo Rusų valstybę, kurią jis kažin kodėl "Rutėnais" vadina (p. 5). Įsismarkavę Lietuviai vėliau pasigrobia Totorių nusilpnintą Kijevo Rusų valstybės žemes ir sudaro "Lietuvių valstybę" (p. 9), kur du tautiniai sudėtiniai: (1) politiniai vadovauja Lietuviai ir (2) del savo, iš Bizantų Imperijos imtos, Graikų Katalikų krikščionybės kultūriniai vadovauja Rusai. Lietuvos kunigaikštėjų dalis surusėja (sugudėja), Gudo kalba tampa valstybine ir Lietuva pradeda su besiskiriančia Maskvos valstybe rungtis del visu Rusiis apgyventų žemių valdymo.

Vytautas ir Jogaila pasuka Lietuvą Romos Katalikų krikščionybėn (Vakaru Europos civilizacijon) ir tarp dviejų Lietuvos Kunigaikštijos tautinių dalių prasideda trynimasi, davęs progą Maskvai sekmingiau kisti ir pastumėjęs Lietuvą Ljublino unijon. Maskva rungtynes laimėjo, Lietuvą okupuodama 1795 metais.

Posukia Vakaru civilizacijon, be gery, davė ir neigiamų vaisių. Lietuva neteko dviejų trečdalių užkariantų Rusiškų žemių, jos bajorai sulenkejo, Lenkų kalba ištumė iš valstybės dokumentų Gudo kalba.

Po 1795 metų okupacijos, carų pradėta žiauri rusifikacija išaukus Lietuvių liudyje stiprią atsparą, kuri, surusėjusių ir sulenkėjusių tautos gaivalų atsakius, pagimdė tautinę sąmonę (p. 24), savo inteligentią (p. 25), Vilniaus seimą 1905 metais ir nepriklausomą Lietuvą 1918 metais (p. 27). Baigdamas, Kun. Chase istorijos klausia kokia būtų Rusų valstybės įtaka šių dienų Lietuvos istorijai. Ar tautą visai sunaikins, ar nejučiomis, nenumatomu keliu "sukurs" vėl Lietuvos valstybę, apimančią visus etnografinės Lietuvos elementus?

Šita kunigo knygelė buvo pavadinta "nusi-kaltimu visai Lietuvių tautai". Kaltinimas, mano nuomone, perskaudus ir daromas per klaidą, del neganėtinai griežto sąvokų apibrėžimo. Pavyzdžiui, prikiama jai tvirtinimas buk "vidur-amžio Rusija buvo kulturingesnė už Lietuvą", o "net svetimieji sutinka kad Rusija, iki pat pastutinį laiką, buvo viena nekulturingiausių Europos valstybių, iki Petro Didžiojo laikų netgi visai laukinė".

Kun. Chase kalba ne apie "viduramžio" bet apie Kijevo Rusiją, o vėliau apie tos Rusijos Lietuvos užkariantų piliečių kultūrinę įtaką Lietuvos kunigaikštijoje. Istorikai Kijevo Rusiją, paprastai, skiria nuo Maskvos Rusijos. Taip daro žymūs Rusų istorikai Kliučevskis, taip daro ir naujieji Sovietų istorikai, Pavyzdžiui, Lietuvos J. Bruckus Novoselje žurnale (Nr. 7, 1943) savo straipsnį apie Kazokus užvardina "Khazary ir Kievskaja Rus". O Istorik-dėkši žurnale (Nr. 7, 1943) yra straipsnis "Kultūra Kievskoi Rusi". Tas dvi Rusijas skiria ir Prof. Yernadskis, kuris dėjo istoriją Yale Universitete Amerikoje, ir parašė pirmą tomą planuojamos Angliška kalba Rusų istorijos (Ancient Russia, 1943). Kliučevskis Kijevo Rusiją vadina "miestų ir prekybos Rusija", o Maskvos valstybę "žemdirbių ir kunigaikštėjų" Rusija. Anglas Allen, savo istoriniame veikalė "The Ukraine" (1946 m.) kultūros požiūriu ma-to net tris Rusijas:

"Budama netoli Volgos upės, ir ankštai su Totorių Aukšine Orda santikiudama, Maskva buvo labai paveikta Mongolų ir Turkų įtakos, kurios uždėjo ypatingai niurią ir atžagareivinę antspaudą atgaivinamai Rusų valstybei. Šios trečios Rusų kultūros 'Aziatinis' pobudis stoja prieš veiklųjį 'Vakaru Europos' Baltijos Novgorodo veidą ir prieš Kijevo Bizantinį blizgėjimą pietuose" (p. 2).

Pirm negu panagrinėsime kas šį Kijevo kultūrinį blizgesį sudarė, pažūrėkime kiek tiesos Kunigo Chase tvirtinime buk "Rutėnai" pastumėję Lietuvos valstybės organizuotis, o vėliau kultūriniai vadovavę Didžios Lietuvos Kunigaikštijei.

Kaip Prof. K. Buga nurodė, Lietuva rašytinė istorijon ineina tik 11-me amžiuje. Tokiu būdu, nuo Kristaus Gimimo per vienuolika šimtų metų mes mažai žinome kaip mūsų prabochiai gyveno ir kas jų istorijoje nutiko. Archeologinės senienos duoda pagrindo spėjiojimams apie jų ekonominę ir meno kultūrą, o kalbotyra apie dvasinę kultūrą ir kitų tautų įtakas. Prof. Buga sako:

"Is skolytinių žodžių sužinome kad visųpirma Lietuvių (tikriau pasakius, Aisčių) susidurtu su Suomiais ir Mardviais dar prieš Kristaus Gimimo gadyne, kiek vėliau su Germaniškais Gotais, bet vis delto dar prieš 3-ji amžių po Kristaus; dar vėliau su Slavėnais (Rusų ir Lenkų protėviais) — 6-me amžiuje po Kristaus; paskui su Skandinavėnais — 7-9 amžiuose." (Kalba ir Senovė, 1922, p. 5.)

Čia mums įdomu metai susidurimo su Slavėnais, nes, kaip kunigas tvirtina, Slavėnai davę aktingą Lietuviams valstybės burtis ir bendrai nuo puolimų gintis. Prof. Vernadskis savo aukščiaui minėtoje knygoje Lietuvių su Slavėnais susidurimo laikotarpi atkelia du šimtmečių ankščiaui. Jis sako:

"Slavų apsigyvenimą ties Ilmeno ežeru (Novgorodu) tenka priskirti 4-to amžiaus pabaigai. Besikeldami, Slavai kiliu įsispraudė tarp kaip kurių Lietuviškų ir Suomiškų genčių" (p. 229).

To kilio dėka, Lietuviai ir Latviai buvo priversti pasistumti arčiau Baltijos jūros ir užimti tas "tėvynes" kur rašytinė istorija juos 4-me amžiuje randa. Įdomu kad dalis vardu "Goliad" buvo atskirta netoli dabartinės Maskvos, Kalugos gubernijoje, ties Protovs upe, ir vėliau dingo. Tie "Goliad" vardu niekuo nesiškyrė nuo Rytų Prusijoje gyvenusių "Galinčių", kurie vieno Graiko geografo rašte minimi du šimtu metų po Kristaus. Abu žodžiai reiškia "galiniai" gyventojai.

Jau cituojamame veikalė, Prof. Buga rašo: "Upių vardai rodo kad Lietuvių ir Latvių tautos ateita dabartinės sodybosna iš Rytų nuo šių dienų Lietuvos ne ankščiau kaip 5-6-me amžiuje po Kristaus. Iki 6-tam amžiui Lietuvių ir Latvių tautos gyveno šių dienų Gudo žemėje — šiaurinėje Minsko, Mogilevo ir Smolensko gubernijų dalyje. Iš Gudo žemės Lietuvius ir Latvius 6-to amžiaus pradžioje bus ištumė, iš anapus Pripietės pasipylę pagal Dniepro, Berezinos, Dauguvos ir Nemuno aukštupį, Slavėnai. Rusų (Krievų) tautos protėvių stumiami, Lietuviai visųpirma buvo priversti užimti Sėlių žemę, o vėliau ir dalį žiemgalos ir Kuršo. Šių dienų Lietuvių tauta yra susidaręs iš senovės tikrųjų Lietuvių ir sulietuvėjusių Sėlių (Zarasų ir Rokiškio aps.), žiemgalių (Linkuva, Joniškis), Kuršių (Zemaičių ir Klaipėdos kraštas), Skalvių (Tilžė, Ragainė), ir Jotvingių, arba Sudų (Suvalkų žemė). Vėliau Lietuviai su Latviais atlaikė Rusų (Krievų) tolimesnį briovimąsi į naujai įgytas žemes" (p. 6).

(Bus daugiau)

•SUV. VALSTIJOS naudojo daugiau medžio negu plieno karo veiksmuose 1942 metais—120 milijonų tonų medžio prieš 100 milijonų tonų plieno.

MIKALDOS

Karalienės Sabbos PRANAŠYSTES

Idomos pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygečių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisiumintu tik 30c. Galit prisijusti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

Kaina su prisiumintu 30c.

Reikalauskite Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereito nr.)

Kaip klebonas man davė rekomendaciją

Gruodžio pradžioje (1918 metų) pro mus miestelį į Vilnių pravažiavo apie 20 savanorių iš Vaiguvo, Užventės ir kitų apylinkių. Tai dar labiau mane sujaudino. Ypač nekantravau išgirdęs kad Vilniuje organizuojasi ir Lenkų legioninkai. Iš laikraščių spėjau kad Lietuviai jų nepakės Vilniuje. Teks jiems padus pasvilinti ir parodyti kelią į Varšavą. Nebelaukdamas Kalėdų švenčių, nutariau važiuoti drauge su minėtais savanoriais. Bet atsirado kliūčių, butent: 1918 m. iš savanorių reikalaujavo asmens rekomendacijos. Iš kur ją gauti? — galvoju.

Nueinu į nesenai įsirengtą valsčiaus komitetą, bet komitetininkai, užuot išdavę man rekomendaciją, patarė nevažiuoti į Vilnių, nes esą čia pat, Šiauliuose, organizuojama kariuomenė. Nors nežinojau kokia ten kariuomenė organizuojama, tačiau jau buvau girdėjęs kad toje kariuomenėje komanda yra Rusų kalba. Todel, pasakęs komitetui kad važiuosiu įšiekti kariuomenės su Lietuviška komanda, nieko nepesės, išėjau. Į patarimą stoti Šiauliuose žiūrėjau įtarinai, nes Šiauliuose ir kitose gretimose apylinkėse buvo organizuojamas raudonųjų žemaičių pulkas. Gal jie ta pulką ir turėjo galvoje.

Beliko tiksliai vienas kelias: eiti pas kleboną. Nelabai norėjau ir pas jį eiti, nes žmogus buvo kilęs iš bajorų, senų pažiūrų, ir musų, jaunųjų, dvasiai tolimas. Bet ką bepadaryti!

Vieną rytą nueinu į bažnyčią ir laukiu kada klebonas atlaikys mišias. Jam baigus mišias, aš šventoriuje ir laukiu. Išėina klebonas.

— Kokios rekomendacijos? — klausia nustebejęs, kai aš jam pasakiau savo reikalą.

— J Lietuvos kariuomenė. Važiuoju į ją stoti.

— Tu... į Lietuvos kariuomenę? — dar labiau nustemba klebonas. — Kaip aš tau galiu duoti rekomendaciją... juk tu bolševikas!

Šie klebono žodžiai lyg būtų mane šaltu vandeniu apipylę. Užkaičiau išsižeidęs. Gal ištikrųjų klebonui atrodė panašus į bolševiką, nes buvau apsisivikęs kariškais Rusų drabužiais. Tuomet daugelis grynųjų iš Rusijos karių bolševikais vadindavo. Tarp mudviejų įvyko trumpas ginčas.

— Kaip gi tu ne bolševikas, — įrodinėja klebonas. — Juk tu sakai kad iš bažnyčių reikia žemę atimti, ir per naktis vaikiojies. Ko daugiau bereikia! Kaip aš tau galiu duoti rekomendaciją! Nuvažiavęs į Vilnių dar musų kariuomenę sukurstysi ir man gedą padarysi.

Pradėjau aiškinti kad visa tai melas ir išmisas. Naktimis nesivalkioju, o del žemės atėmimo tai sakiau tiksliai apie dvarus, kad reikia juos atimti ir žmonėms išdalinti. Bažnyčių žemių neliečiau.

Matyti, mano išsitarimai apie žemės reformos reikalą klebonui netiko. Prie musų bažnyčios buvo ir palivarkėlis. Gal kada buvau išsitaręs ir del stambesnių bažnyčių žemių. Nepamenu.

— Na, gerai, — pagaliau tarė klebonas. — Tu skaitai Vilniaus laikraščiuose kad Lietuva busianti neutralė valstybė ir su niekuo nekariausianti. Jai reikia tik kokių dviejų pulkų seniai saugoti. O vis dėlto tu esi bolševikas, — vėl išgirdau klebono žodžius.

Mums besiginčijant, ateina vienas vietos dvarininkas, Lenkas.

— Pone grape, — kreipėsi klebonas į jį. — Ar šiam vyrui duoti rekomendaciją į Lietuvį kariuomenę?

Lenkui dvarininkui, tai išgirdus, žinoma, ir kailis nusipurė. Šaltai į mane pažiūrėjęs, ir pečiais patraukęs, plačiais žingsniais nuėjo savo dvaro link. Gal ir jis buvo girdėjęs mano kalbą apie žemės reformos reikalingumą.

Nežinau kas būtų išėjo iš mano rekomendacijos jei nebūtų pasisukęs jaunas vargoninkas, D. Andriulis. Su juo, grynų iš nelaisvės, buvau susipažinęs ir dažnai kalbėdavome apie Lietuvos kariuomenę.

— Prašom jį paklausti, — rodydamas į vargoninką, sakau klebonui. — Jis daugiau apie mane žino ir geriau pažysta.

Klebonas tuojau pakvietė vargoninką į kleboniją ir, kaip paskiau sužinojau, apie mane klausinėjo. Vargoninkui gerai apie mane atsiliepus, klebonas išdavė man visai gražią rekomendaciją. Nors iš pradžių buvau labai ant klebono supykęs, bet, pamėgęs į rankas gražią rekomendaciją ir dar keliais gražiais žodžiais, "Dievas su tavimi" palydėtas, atsiliečiau ir persiskyrėm geruoju. Mačiau kas jis apie mane buvo suklaidintas arba nesuprato savanorių paskirties.

Pirma Lietuviška metrika

Viskuo kelionei apsirūpinęs, dar sumaniau eiti gauti savo metrikus. Gal ir jie bus reikalingi. Vargoninkas manęs klausia kaip rašyti.

— O kaip iki šiol rašėte? — klausiu. — Ogi Rusiškai, — atsako.

— Na, brolyti, nebetinka, — sakau vargoninkui. — Rašykime Lietuviškai.

— Bet ar klebonas pasirašys? — vėl abejoja vargoninkas.

— Kaipgi nepasirašys! Juk į Lietuvos kariuomenę važiuoju.

Parašio Lietuviškai. Tai buvo pirmą parapijoje gimimo metrikų ištrauka parašyta Lietuvių kalba. Klebonas nei žodžio nesakęs taip pat Lietuviškai pasirašė. Viskas baigta, ir jau pasiruošęs važiuoti.

Gruodžio 10 su namiškiais suvalgiau paskutinę vakarienę. Ji buvo labai liudna. Motina, nors ir laikėsi iš paskutiniųjų, bet kai tik pažiūrėdavo į mane tuoj ir pilnos akys ašarų.

Didžioji senelio elgetos auka

1918 m. Gruodžio 11 d. šaltas rytas. Išvertęs į Rusų karišką kuprinę duonos kepalą, lašinių, baltinių, apie 70 Rusiškų šovinių ir dar šitą motinos iduotą, laukiu arklį. Su pinigais buvo blogiau. Savo turėjau vos 11 markių. Suku galvą iš kur jų daugiau gavus. Namiškiai taip pat ju neturi.

— Na, vistik, važiuosiu ir su tiek, — nutariau. — Nuvažiuoti užteks!

Pro langą žiūriu — lazda pasiramsčiudamas ateina senelis Kazys Nomeika. Jis 1863 metais buvo paimtas į sukilėlių eiles, bet, pamatęs kad sukilėlių vadai daugiausia buvo iš sulenkėjusių bajorų, naktį pabėgo ir slapstėsi. Paskiausia, senatvėje, neturėdamas savo pastogės nei vaikų, gyveno iš aukų. Vaikščiojo po kaimus elgetaudamas arba sėdėdavo prie bažnyčios. Sužinojęs kad aš išvažiuoju į Vilnių, į Lietuvos kariuomenę, atėjo atsisveikinti ir palinkėti laimės. Dar prieš karą, vaikas budamas, dažnai su juo pasiguosdavau kad būtų gera jeigu vėl būtų Lietuviška valstybė ir kariuomenė. Kiek vaiko protas suprastavo tiek jam esu savo svajonių pripasakojęs, todėl senelis ir atsisveikino manęs išleisti ir tą išsvajotą žvęgi.

Išsiėmė skuduriuką, atrišo ir visus jame esančius pinigus — 10 markių — man atidavė. Iškart nenorėjau jų priimti, bet, atsiminęs kad juos turėti gali būti labai pravartu, paėmiau kaip paskolą, žadėdamas juos ateityje atiduoti.

— Ne, vaikeli, — sako senelis. — Čia ne paskola bet mano dovana. Jūs jaunieji einate Lietuvos prikelti, o mes seniai jau negalime su jumis kartu eiti, tai nors kitais jums padėsime.

Šio senelio elgetos auka mane labai sujaudino. Jis be abejo paskutinius savo pinigus atidavė.

Mane palydi buvus knygnešė

Arkliui privaziavo prie durų. Troboje pasidarė tylu. Motina lyg sustingo, o tėvas rimtai stovi ir, žiūrėdamas pro langą, poterių kalba.

— Sunau, aš didžiojuos kad tu pirmas iš musų parapijos busi Lietuvos kariuomenės, — priėjus man atsisveikinti, susigraudinęs sako tėvas. — Tegul Dievas tave laimina.

Motina nieko nepasakė. Matyt jau nieko nebegalėjo ištarti, nes su žodžiais būtų išsiplieskus visa jura ašarų. Savo pažada, "nematysi mano ašarų", išdalies ištesėjo. Pažiūrėjęs į jos raukšlėtą, vargų išvagotą veidą, pats susigraudinau, bet ir susilaikiau.

Visi išlydėjo pro duris, tik mamytė, palydėjusi iki durų, skubiai grįžo atgal. Supratau kad ji jau nebegalėjo sulaikyti

ašarų ir viena, pasislėpus, leido joms kiek tinkama, lietus. Tik nenorėjo kad sunus jas matytų. Su ašaromis veržėsi iš jos sielos ir skundas, kodėl atgyjanti Lietuva pirmučiausia reikalauja iš jos pasiaukoti, tuo tarpu kai aplink matyti šimtai kitų motinų ir jaunų vyrų.

I roges susidome su buvusiu knygneše tetule Ona, tėvo seserim. Ji mane lydėjo iki Šiaulių. Gailiai sučiurškė roges, vilkdamosi per sušalusį sniegą; rytmečio šaltis pabučiojo į skrustus, ir sudiev gimtiesiems Kurtuvėnams. Išvažiuoju į išsvajotą Vilnių. Pakelyje sutikau Vokiečių žandarą. Jis į mane skersomis pažiūrėjo, bet jau nieko nesakė.

Netrukus įvažiuoju į plentą. Su tetule maža tebekalbėjome, nes šaltis trukdė. Nuo Šiaulių vilkosi ilgos Vokiečių gurguolių vilkstynės. Jos traukė iš senai užgesusio Rusų fronto į Vokietiją. Kartas nuo karto pasižiūrėdavom kiti kitiems į akis.

— Ar jūs žinot kad važiuoju į Lietuvos kariuomenę? Ji netrukus čia užims mūsų vietas, — pagalvoju, žiūrėdamas į Vokiečius. Sieloje jaučiau kaž kokią šventę. Buvo ramu ir jauku.

Šiauliuose prie stoties atsisveikinau ir su tetule. Vienas inėjau į stotį ir atsisojau prie kasos langelio bilieto nusi-pirkti. Prie langelio grūdosi daug žmonių. Eilėje stovėjau tik aš vienas Rusų kariuomenės uniforma. Vokiečių akys į mane kryo, bet nei vienas nieko neklausinėjo.

Atužė Vokiečių traukinys. Sušvilpė ir sustojė. Galvotrukčiais pradėjom grūstis į vagonus. Vietos maža, žmonių pilna. Grūdasi per kitų galvas, nežiūrėdami į moterų riksma. Ir Vokiečiai žandrai nesugeba lipančių sutvarkyti, nes jų kumštims buvo atėjęs galas ir jų neberodė. Vagone taip pat buvo ne pyragai — stovėjom bei sėdėjom suspausti kaip silkės statinėje. O viena, baisiai nešvari, bjauri žydė užgulė mano kojas. Tokia šlykštybė buvo! Bet ką darysi, reikia kęsti! Prie kitų stočių taip pat buvo pilna laukiančių.

Į Vilnių atvažiuovom naktį. Išlipęs iš traukinio dairausi stotyje kur čia reikia eiti. Dar pirmą kartą Vilniuje, o pinigų visai mažai turiu, vos tik 12 markių! Reikia jas taupyti. Stotyje nieko savo, nieko artimo nematyti; viskas Vokiška. Nutariau čia ir pernaktuoti. Taip daryti buvau įpratęs Rusijoje. Kiek pavaikščiojęs, pradėjau įšiekti vietas kur galėčiau prigulti. Kampe susitraukęs šiek-tiek numigau, kol šaltis pažadino.

Rytą, dar anksti, išsikrapščiau iš to kampo, ir čiupinėdamas šonkaulius ar visą sielą sveiki nuo kietų grindų, išėjau į gatvę įšiekti kur reikėtų stoti į Lietuvos kariuomenę. Vadinas, įšiekoju Valstybės Tarybos.

Pirmučiausia reikia susipažinti su Vilniaus istorinėmis vietomis, — beidamas pagalvoju. — Vėliau, įstojus į kariuomenę, nebus laiko, neišleis vaikščioti. Na ir vaikščioju visą dieną po Vil-

nių. Į Gedimino Kalną negalėjau įlipti, nes vartai buvo užrakinti. Aušros Vartus gerai pamatiau. Suradęs koplyčios sargą ar zakristijoną paprašiau kad mane įleistų stebuklingojo paveiklo pamatyti. Mielai mane įleido ir atskleidė paveikslą. Priklaupiau ir sumečiau tris "Sveika Marija". Išėidamas daviau vieną markę parodžiusim man paveikslą, nes buvau jam dėkingas. Į katedrą laisvai inėjau ir "barišiaus" neprisijė duoti.

Pradėjus temti, vėl galvoju kur dabar reikėtų eiti nakvynės. Pažystamų neturiu, o po kišenės vėjai švilpauja. Vėl reikia eiti į stotį ir ten tame pačiame kampe nakvynę turėjau.

Su valgiu dar nebuvo bloga. Valgiau ką motina į kuprinę buvo įdėjus. O jeigu truko karšto viralo, tai argi del jo per daug sielosies? Savo likimu buvau patenkintas.

(Bus daugiau)

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga kiekvienam turėti namuose, su daugybe receptų ir paaiškinimų apie ligas, slogas, skaudėjimus, katarus, ir tt. 174 puslapių didumo, audimo viršeliais.

Kaina su prisiuntimu \$2.00

(Galima prisiųsti pašto ženklais)

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpintis ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeninę "MARGUČIO"-VANAGALČIO dainų knygėlę — tai yra trečia Dainų knygėlė, naujausių, gražių dainų rinkinys, nekurios jų su gaidomis. Iš šios knygėlės galėsite išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagailio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

SAPNININKAS

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

CEDAR POINT
PRESENTS
ACE BRIGODE
AND HIS "VIRGINIANS"

This dean of modern music, along with Betty Day, superb vocalist, will appear in Cedar Point's Grand Ballroom Friday and Saturday, August 18 and 19.

Cedar Point's paradas didelių vargų benų tęsiamas ir šią savaitę dalyvaus Ace Brigode, kuris gros Grand Ballroom penktadienį ir šeštadienį, Rugpjūčio 18 ir 19.

Ace Brigode, vienas iš žymiausių muzikos rateliuose per daug metų, muzikoje užaugo. Su juo dainuoja Betty Day, mėgiama radio ir teatro publikos.

Lietuviška VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaizdų ir kitokių negėrovų. Išpildo dakratų receptus atsakančiai. Kreipkitės į savo vietaus vaistinę visokiais reikalais.

INTERNATIONAL PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas ENdicott 8618

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME**
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1894-1944 ★

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1778.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Šermentis kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vieta

6202-04 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monius). ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio.

PER TVORA PASIŽVALGIUS

BOLSEVIKAS Pruseika sako, kaip tik Roma buvo išlaisvinta, tuojau atsiradus laisva spauda, ir pirmas laikraštis buvęs komunistų!

Kada Sovietai "išlaisvino" nuo "tautininkų" Lietuvą tai taip pat atsirado "laisva spauda" — visi Lietuvos laikraščiai buvo uždaryti! Štai skirtumas tarp demokratinio ir komunistinio pasaulių!

TRISDEŠIMTS metų Sandra sulaukė, ir į krumus nuo tautinių darbų išsėjęs pasitraukė. Senovėje vaidylos Lietuvos į kovą žadino, o moderninis Vaidyla miegoti ragina. Ir sako: "Is praeties stiprybė semk!"

PASTU prenumerata Dirvai galima siųsti ir iš Clevelando. Kas neturi laiko pribūti administracijon, idėkit laišką \$2 ir pasiųskit su savo adresu.

CHICAGOJE "trys didžiosios patriotingos grupės" (socialistai, sandariečiai, federantai) suorganizavo "Amerikos Lietuvos Tarybos skyrių".

Lietuvoje dabar siaučia karo audra, ugnis, ir kraujas. Žinote ką "patriotingu grupių" Tarybos skyrius planuoja daryti? Ne Lietuvos šelpimo Fondą kurti, ar Lietuvą šelpti, bet — rengia "susipažinimo" banketą! Šitokiems patriotams tikrai priklauso Aėjo Ordenas!

PO TO BANKETO, kai tie "patriotingi" tarybininkai vieni kitus labiau pažins, gal atsidarys jiems akys ir apsižiūrės kas su kuo susiplakė dirbti, taisy pačiais tikslais kaip aną metų socialistai buvo susiplakę su komunistais — katrie katruos pirmiau apgnaus.

STOKYARDU Pijūšelis į senatvę jau virto kvapsiantis viršgaidis — kaip iš jo raštų matyti. Vieni žmonės į senatvę įgauna daugiau proto, kiti pavirsta vištigaidžiais ir kvakš kvašistais...

STALINO bernas Pruseika nori įtikinti buk Dr. Cesevičius, buvęs Lietuvos tautininkų veikėjas Lietuvoje, pats parašė tą straipsnį, garbinantį sovietus ir batiuską Staliną, Pruseika tikrina jog Dr. Cesevičius, pagyvenęs sovietų sistemoje, persilaužė ir pasidarė toks kokio Stalinui reikalinga. Galima tikėt Pruseikai, delto kad iš Pulk. Petručio aprašymų ("Kaip jie mus sušaudė") labai aiškiai matyt kaip Stalino budeliai enkavedistai laužė žmones į savo "idejas". Kurie išliko gyvi tiems protas turė-

jo sumišti ir jie pradėjo automatiškai daryti tai ką enkavedistai liepia, kaip Hitlerio robotai bombos, kurios be proto ir be žinojimo ką daro, atlieka darbus.

Bet užtai stebėtiniausia kaip Pruseika, nekankintas kaip kiti, virto tokiu taip pat be smegenų robotu, dirbančiu automatiškai kaip tie iškankinti ir "perlaužti". Todel bjauriau jei žmogus laisvėje gyvendamas taip slykščiai elgiasi, kalba ir rašo prieš savo tautą, svetimo kraugerio naudai.

GABALIAUSKAS aną dieną paskelbė kad sovietų agentai siulo kokiame tai "žymiam" Lietuviniui Pittsburghe Lietuvos sovietų konsulo vietą...

Su kitu numeriu Gabaliauskas savo laikraštyje jau pradėjo pradėti daryti į Lietuvius spaudimą kad liautųsi griežtai prieš Rusus rašę ir kovoję — ir iš to visi suprato kad Gabaliauskas jau rengiasi į Stalino konsulus Pittsburghe. Toks tokį pažino...

PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permaina

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paštui, nes paštas nesius jums Dirvos į naują vietą jeigu neprimokėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi. —

Dirva Cleveland 3. O.

ATEITIES TAIKOS IR APSAUGOS POSEDIS

Sovietų Draugai Siulo Tarybas Atidėti 5—10 Metų Toliau...

Rugpjūčio 21 d. turės prasidėti Amerikos, Britų ir Sovietų atstovų kalbos apie nustatymą ateities taikos plano.

Pasirodžius žinioms apie šią konferenciją, kurią Amerika ir Britanija sutiko šaukti, Maskva porą kartų atidėjo, norėdama užvilinti laiką, kad daugiau spėtų grobio pasiimti.

Daugiau atidėlioti matomai Amerika nesutinka. Konferencija įvyks Georgetown, Md.

Tačiau, pasirodžius žinioms apie tą konferenciją, atsirado ir tokių žmonių kurie pradėjo skelbti kad tai nereikalingas, perankstyvas darbas. Kalbos ir sutartys apie ateities taiką ir apsaugą gal būt atidėtos penkiems ar dešimčiai metų toliau, tada, esą, ir svarstyti galima busį šalčiai ir rimčiau.

Ar tie žmonės, net žymūs Amerikiečiai, taip kalba žinodami ką kalba, ar Sovietų pirkti, dar neaišku. Tačiau kad atidėliojimai Maskvai reikalingi ir išiečių bolševikams naudingiausia, tą gali suprasti kiekvienas šaltai protaujantis.

Kitose šalyse, kurias išlaisvins sąjungininkai iš Vokiečių, bus atsteigta sena tvarka, nepriklausomybė atstatyta. Tose šalyse nereikalinga nieko daugiau, nes apsauga ir kito karo vengimas vistiek bus žiurima iš pusės didžiųjų valstybių, ar tarybos apie tai bus ar nebus dabar ar už penkių metų.

Bet visai kitas reikšmas tose šalyse kurias vietoj išlaisvinti kaip sąjungininkų kariavimo programą reikalinga, okupuoją bolševikai. Tai Lietuva ir kitos Rytų Europos šalys.

Tose šalyse bolševikai visu griežtumu ima vykdyti savo sugriovimo, persekiojimo, naikino programą, ir po penkių metų tikriausia tos šalys jau pačios bus pasisakišios savo "sutikimą" pasilikti Sovietų vergijoje ant visados.

Kitas keistas dalykas: negalint atsakyti toliau nuo šios konferencijos atidėliojimo, Stalinas atstovų į tas tarybas paskyrė Andrejų Gromyko, dabartinį Sovietų atstovą Washington, Litvinovo vietininką, kuris buvo prie Litvinovo tik sekretorium, kai Litvinovą atšaukė iš Washingtono, nepavykus jam prišnekėti Ameriką atidaryti antrą frontą virš meto laiko atgal.

Gromyko yra žmogus be reikšmės, be sprendimo ir be teisių ką nors nutarti. Jis pasėdės, pavėpsos, raportuos Maskvai apie dalykus, — bet tai vistiek yra dar viena paskutinė Stalino priemonė tas tarybas padaryti nereikšmingomis.

HANDY BEVERAGE STORE

6613 Hough Avenue
Visoki VYNAI, ALUS ir POP išsinešti.
Phone EXpress 3354
Atidara nuo 12 diena iki vidurnakčio

Expert Phono Radio Service

Taisyimo darbas visokių išdirbimų ir modelių. Greitas ir geras patarnavimas
7313 Wade Park Ave.
HE. 2579

Skalbiamų Mašinų Taisyimas

Visas darbas garantuotas.
PERKAM SENAS SKALBIAMAS MAŠINAS NEŽIURINT JU AMŽIAUS IR STOVIO.
HE. 8458

Saukit po 6:00 vakarą.

SAUGOKIMES MASKVOS KLASTŲ

Nežiurint mūsų bolševikėlių Bimbų, Pruseikų ir kitų lojimo ir pastangų dirbti Maskvai, Stalinas su jais visai nesiskaito, o priešingai, savo klastingą politiką varo savotišku būdu. Nežiurint kiek bolševikėlių yra ir kaip jie nerėkauja, jie neatstovauja Lietuvį tautos.

Stalinui įsiekant būdų rasti savanorius Lietuvius kurie sutiktų Lietuvį tautą plėsyti ir pasivesti jo global, reikalinga rasti sau tokių žmonių kitose Lietuvos grupėse.

Štai pradėjo ateiti iš Maskvos raštai pasirašyti vardu Dr. Cesevičiaus, buvusio žymaus Lietuvos tautininkų vadovo. Jis buvo išstremtas į Rusiją, kaip ir eilė kitų, bet išliko iki šiol gyvas.

Rašo tokius straipsnius Gričius-Pivoša, taip pat žinomas ne-bolševikas. Jie kalba Lietuvos žmonių balsu. Maskva leidžia gaudus kad ir buvęs Lietuvos prezidentas A. Stulginskis, katalikas, jau remia Sovietus. Iškelis ir visus kitus, gyvus ir negyvus, Lietuvoje buvusius žymius žmones, savo raštais užgirti Sovietų okupaciją Lietuvos.

Tas reikalinga suskaldymui ir sudemoralizavimui dar likusių Lietuvos žmonių.

Paleiskiai ir kiti išdavikai ir ten ne ką reiškia, Lietuvos žmonės jų niekšų nekenčia. Už Sovietus kalbėti ir Staliną girti reikalinga žymių tikrų Lietuvos žmonių. Tuos Stalinas greitai linde ir darę, buvo apgauti, surado: Parašytus straipsnius

girančius Sovietus, išleido tų žymių žmonių vardais, ir nekurie jau net Amerikoje tiki kad tie žmonės persivertę bolševikų pusėn.

Amerikoje taip pat reikalinga geresnių žmonių negu tie šukšlės Pruseikai, Andriuliai, Bimbos, ir kiti, nes jie tiek metų dirbė nieko nepadaro.

Amerikoje, tiesa, neprieversti kaip Rusijoje, bent ką laibti ar rašyti už Staliną ir Lietuvos pavergimą. Čia reikia kitokio slieko jiems tinkamus žmones pasigauti.

Jie jau gaudomi. Štai socialistų "popiežius", išsėjęs paskelbęs Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto deklaraciją, daktar ją ėmė neigti.

Štai G-kas, katalikų kupčius, jau pradėjo raminti Amerikos Lietuvius nešnekėti piktais ir nekovoti prieš Staliną ir Sovietus, nes bolševikų agentai siulo Tarybų Lietuvos konsuli vietas...

Kiti kalba ir rašo kad gal galima bus su bolševikais susitaikyti.

Na o antgalo viskas gali apsiskarunuoti vieno Lietuvio kunigo iš Amerikos skridimu pas Staliną į Maskvą!

Jeigu taip dalykai eina tai Stalinas bus pasitenkinęs pasėkmėmis pagavimo į savo žanbangus cicilikų, katalikų Amerikoje veikėjų; Rusijoje turi žymių tautininkų ir katalikų, kurių vardus panaudoja sulyg noro ir reikalo, nesiklause.

Lenkai pasmerkė savo kunigą kurs į Maskvą skrido, ir jų atstovas iš Londono nuvykęs į Maskvą pamatęs Stalino klastas, buvo išleistas nei nepalydėtas, nes nenusilenkė Staliniui. Reiškia, Lenkai pirmiau tuvių. Tuos Stalinas greitai linde ir darę, buvo apgauti, surado: Parašytus straipsnius

Kodel musikiškai nepasimoki-

na ir kodel nenori dirbti viešingai su tais kurie žino ir mato tikrus kelius į Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą?

Nors rimtesnė visuomenė, nors sumanesni įvairių srovių kolonijų veikėjai, kurių niekas nekviestų į Sovietų konsulus ir kitaip nevilios, bukit atsargus ir nesiduokit net saviems klaidinti ir vadovaukit Lietuvius tikru keliu, neleiskit jiems pasiekti tuos musikiškus klaidintojus ir parsidavėlius. X.

INTERNATIONAL THRILL CIRCUS

The international Thrill Circus, vienatinis cirkas kuris dynt Clevelando aplanko, turės savo perstatymus didžiajame Stadione per keturias dienas, pradedant Rugpjūčio 31 ir baigiant sekmadienio vakarą, Rugpjūčio 3.

Virs 1000 vaidintojų, tarp jų levu, tigru, dramblių, leopardų, arklių ir kitokių gyvūnų akty, sudarys tai kas eina reguliariame cirkuse. Kiti ypatingi dalykai kurie negalimi perstatyti jokiose palapinėse, nes aktai atsibuna virš 160 pėdų aukštame, kaip tik ir galima atlikti šiame atvira stogo stadione.

Trijų eilių cirkas bus atvaizduotas arti prie sėdynių, naudojant telimiančią dalį pievos, o oro atliekami aktai bus perstatyti kiek toliau už tą. Vaidinimai tvis pus-triesios valandos.

Visas žištadienio vietas išpildo Thompson Products Corporation ir Thompson Aircraft Corporation, todėl tai diena tikietų nebus, bet galima gauti kitoms dienoms.

AUKOKIT Lietuvos vadavimo reikalams per LVS. Visi stokime už laisva Lietuvą.

MES DUODAM IR ISKECIAM EAGLE STAMPS

THE MAY CO'S

Vėsiame Basemente

Gatavos Mokyklai

Jureiviškos Jekutės

1.59

Ypatingai žema Kaina Tikrai po...

Mergaitėms! Jaunoms Panelėms!

Štai graži jekutė iš tvirtos medžiagos — balta su navy karnierium ir rankovmė. Tikrai gerą darbo ir gera tinkanti iš prieštars ir iš užpakalio! Tinkamiausia dėvėti gryntant ir mokyklai šį rudenį. Mieros 12 iki 20.

Mergaitėms Mokyklai Lankyti Sijonukai

Spalvingi languoti ir vienodu spalvu. Gražių kvot duotų stylių. Naujausių spalvų! Mieros 7 iki 14.

The May Co's Basement

Alpis iki Spalių 1 \$1.00 duodamas už

ŠTAI ŽAVEJANTI ISTORINĖ APYSAKA!

ALPIS Kęstučio Išlaisvintojas

K. S. KARPIS
ISTORINĖ APYSAKA

Paveiksluota didelė knyga
288 puslapių

KAINA TIK \$1.50
(Su prisijuntimu)

TVIRTAIS VIRSELIAIS \$2.00
(Su prisijuntimu)

ALPIS, mažas vaikas, patenka Kryžiuočiams. Pavagiamas iš tėviškos, Marienburge užauginamas, kur jam ateina proga išlaisvinti DLK. Kęstutį.

ŠTAI KOKIA TA APYSAKA: Vienas knygu mėgėjas rašo: "Mes su savo vienu draugu gavom knygą 'ALPIS' ir norim: pareikšti didelį pasitenkinimą tuo veikiau. Dirvos redaktorius K. S. Karpis yra geras Lietuvos kalbos žinovas ir gabus rašytojas. Jis tos rūšies apysakų kaip 'ALPIS' yra specialistas, nes jis yra ir daugiau jų parašęs. "Apysaka 'ALPIS, Kęstučio Išlaisvinto-

jas", yra jo geriausio patyrimo ir literatinio gabumo kurinys. Mano draugas perskaitęs 'ALPIS', pareiškė kad tai geriausia istorinė apysaka, kad tai geriausi istorinė apysaka Lietuvos kalboje iš kurių jam teko kada skaityti. O kadangi tas asmuo yra baigęs universiteto mokslo, tai be abejonės apie literatūrą gerai nusimano."

Ši apysaka ir jums tikrai patiks.

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

WAR CHEST ŠYMET RINKS \$5,750,000

Dedikuojamas tiems 130,000 vyrų ir moterų kurie iš Didžiojo Clevelando tarnauja ginkluotose įėgose, šių metų Rudens Didžiojo Clevelando War Chest nustatytas surinkti \$5,750,000.

1944 metų aukos apima 190 namų fronto sveikatos, gerovės ir patarnavimų įstaigų globojamų Community Fund ir dar 22 tautines ir tarptautines su karu susijusias organizacijas iš National War Fund.

Prie kitų tautų, šymet pridėta ir aukos United Lithuanian Relief Fondui.

Pernai buvo tautinių fondų mažiau, šymet keli dasidėjo, jų tarpe ir Lietuvių: Amerikos Pašalpa Italijai, Danų, Filipinų šelpimo fondai, ir Lietuvos nuo karo nukentėjusių šelpimui.

Iš tų \$5,750,000, 100 vietinių įstaigų gaus \$3,952,953, o kita dalis, \$1,797,047, bus Clevelando prisidėjimas prie National War Fund.

Kortavimo Vakaras Pavyko

Pereitą šeštadienio vakarą surengtas LVS 1-mo skyriaus kortavimo vakaras Kareivių Motinų kelionei į Washingtoną davė keliasdešimt dolerių pelno. Dovanos to vakarėlio naudai davė: Chester G. Zuris, K. S. Karpis, Aleksas Banys, A. Navickienė, p. Samienė, p. Salasevičienė ir p. Mudrauskienė. Už tai komisija dėkoja, ir kartu taria ačiū p. Onai Pečkaitienei už davimą savo sodo šiam tikslui. Ačiūoja ir visiems kurie dalyvavo.

Komisija darbuotojai: A. Grišienė, J. Urbšaitis, J. Salasevičius, A. Navickienė, Julė Salasevičienė.

UŽKVIETIMAS

Moteryų Labdarybės Draugija rengia kortavimą šį sekmadienį, Rugs. 20, naujos parapijos salėje ir sode, 18022 Neff Rd., nuo 3:30 val. po pietų, iki vėlesniam vakarui. Pelnas skiriamas naujos lažnyčios statymo fondui. Įžanga tik-tai 35c asmeniui. Komisija.

LANKOSI MEKSIKOJE

P-lė Rose Debesis, Petronėlės Debesienės duklė, nuo 3775 West 119th St., išvyko pasivažinėti ir aplankyti Meksikos sostinę Mexico City. Pakeliui aplankys Meksikos garsią stebuklingą vietą, Gaudelupę, kuri kas met sutraukia daugybės pilgrimų. Ji Meksikoje išbūs aštuonias dienas.

•OHIO valstijoje ant viešelių žymiai padidėjo trafiko užmūšimai. Šymet per pirmą pusmetį ant viešelių už miestų ribų Ohio valstijoje automobilių nelaimės užmušta 195 asmenys, prieš 154 per pirmą pusmetį pernai.

Nežiūrint Clevelande sumažėjimo auto nelaimių mirčių, visoje valstijoje bendrai mirčių auto nelaimėse per pirmus šešis mėnesius buvo 599 prieš 493 pirmą pusmečiu 1943 m.

KARŠTA!

Kaip visa vasara taip ir šis mėnuo, yra karštas, ir daug karštesnis negu kitais metais budavo karščiausiu vasaros laiku. Lietaus vis mažai, nežiūrint kad kaip kada lyg juokui palyja.

Ši savaitė taip pat prasidėjo su po virš 95 laipsniais temperatūros.

Pirmadienį karštis pasiekė 97 laipsnius.

Lausche Lanko Ohio Miestus

Frank J. Lausche

Mayoras Frank J. Lausche, Demokratų kandidatas į Ohio gubernatorių, pradėjo savo rinkimų vėjų lankydamos Ohio miestus.

Šiomis dienomis lankė Ada, Ohio, Mansfield, ir Ashtabula. Vėliau lankys kitus miestus. Kur gyvena Lietuvių, patartina apsilankyti į jo prakalbas ir susipažinti kada jis atvažiuos į miestą.

Mayoras Lausche skelbia jog tą dieną kada Europoje baigsis karas Clevelande karčiamos bus uždarytos, kad žmonės galėtų blaivai paminėti tą istorišką dieną ir įsidėti sau giliai į širdis.

DEGTINĖS gavimas Ohio valstijoje iš šešių savaičių periodo sutrumpinamas į penkių savaičių periodą. Taigi degtinės galėsit pirkti kas penkios savaitės.

Be to, gal trumpu laiku visai bus panaikinta Ration kortelės degtinei pirkti. Ohio valstijos degtinės departamentas turi degtinės pakankamai.

LANKESI SGT. GRAZULIS

T Sgt. Albert Grazulis palinksmo savo tėvelius, sėslę ir žmoną, parvažiuodamas 15-kai dienų paviešėti iš Camp Maxey, Texas, savo dviejų metų suakutvėse kaip jis įstojo armijon, Rugs. 1. Pralaido laiką smagiai su savo giminėmis ir pažystamais.

Jis labai laukė parvykstant iš Washingtono savo brolio, S1c Juozo, tarnaujančio Karo Laivne, kuris mokosi radio techniku, betgi negalėjo šį kartą sulaukti ir pasimatyti.

SULAIKYS DARBUS

Apie 60 dirbtuvių Clevelande kurios gamina mažiau reikalingus produktus, ir kurios yra savo gamyboje užsilikusių, sako gaus paliepus suspenduoti tuos užsakymus.

Darbininkai paleisti iš tų dirbtuvių turės pereiti dirbti į tas dirbtuves kurios gamina butiniausius karui reikmenis.

Šiomis dienomis pradedama persijojimas darbininkų iš nebutinių darbų į reikalingiausių karo pabūklų dirbtuves. Darbininkai bus laikinai perleidžiami į kitas dirbtuves ir galės vėl gyviti, neprarasdami savo pirmenybės teisės.

Jaunimui gyžtant į mokyklas ir moterims išeinant iš dirbtuvių, daugelyje vietų darbo jėgos žymiai sumažės.

•BRECKSVILLE, į pietus

nuo Clevelando, pakeliui į Akroną, numatoma steigti gumo tyrinėjimo laboratoriją, kuriai Goodrich Co. skiria apie pusantro milijono dolerių. Joje būtų darbų del 400 žmonių.

JIEŠKAU KAMBARIO

Lietuvių šeimoje, East arba West Side, prie gatvėkarių linijų. Praneškite tuoj:

Juozas Komaras, Dirva 6820 Superior Ave.

DeRighters Byla Apeliacijų Teisme

Adv. William J. Corrigan, Jono ir Susan DeRighters gynėjas, išteikė Apeliacijų Teismui prašymą pakeisti jų pripažinimo kaltais nuosprendį, įrodant 16 apsirikimų jų tardymo metu, iš kurių devyni padaryti paties teismo.

Kada Apeliacijų teisme jų byla bus svarstoma dar laikas nenustatytas.

PARAŠŲ DARBAS

Alekas Banys savo parašų rinkimo vėjų apima ir katalikiškas ligonines, be vienuolynų ir aukštesnių mokyklų, ir jose tikisi gauti daug parašų.

Cathedral Latin High mokyklos vedėjas paėmė blankų del šimto-kito parašų, taip pat paliko blankų kitose institucijose, kurios gražinamos paštu pilnai išpildytos.

•VALDISKAS maisto kontrolės biuras įsteigiamas Clevelande apims 45 Ohio apskritis. Pirmiau apėmė tik 17 apskričių. Tuo pat laiku panaikinama tokie ofisai Columbus, Toledo, Chillicothe ir Cincinnati ir jų tarnautojai paleisti.

•MEDŽIO stoka namų statybai sulauko Clevelande statymų 20 milijonų dolerių vertės butinai reikalingų karo darbininkams gyventi namų, kaip paaikėjo šiomis dienomis.

Sulaikoma darbai ant 2,000 jau pradėtų statyti namų ir neleidžiama pradėti darbo ant 1050 kitų namų kuriems planai jau paruošti.

Naujas patvarkymas nusaiko jog pirmenybė medžiagai gauti sulaikoma tiems namams statyti kurie nebus baigti iki Rugsėjo 1 d.

•CLEVELANDE per pirmą pusmetį šymet ištatyta net 63,222 nauji privatinų firmų finansuojami gyvenami namai karo darbininkams. Žinoma, daugelis tų namukų yra tikrai laikini ir iki karas baigsis jie taipgi baigsis.

•MIESTO valdyba paruošė programą pasodinimui daugiau medžių Clevelando gatvėse ir tam numatyta praleisti po \$250,000 kas metą per kelėtą metų. Miestas turi 2,200 mylių gatvių, kuriose tulose medžių visai kaip nėra. Clevelandas iš ankstyvų dienų buvo žinomas kaip "giris miestas".

Kareivis ir Kudikis

Šis Amerikietis kareivis užimtoje Prancūzijoje maitina karo nelaimėje patekusį kudi-kį, užimtame mieste.

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvų salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios su-eigos atsbuna kiekviena vaka-ra, nuo 8 val. lygiai. Parem-kit savo klubą ir Lietuvų sa-lę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvų salę.

ROOSEVELT'S YIELDING TO STALIN MAY BE 1944 ISSUE

Fourth Termers Defend Soviet Expansion

By Arthur Sears Henning (Chicago Daily Tribune)

President Roosevelt's reputed surrender to Soviet Dictator Stalin at the Teheran conference bids fair to figure conspicuously in the Presidential election canvass, particularly now that Mr. Roosevelt is the Democratic candidate.

It was following the Teheran conference last November, at which Mr. Roosevelt and British Prime Minister Churchill tacitly agreed to give Stalin a free hand in eastern Europe that the American Communists long subsidized by Moscow, went "all out" for the reelection of the President for a 4th term. With a free hand assured him, Stalin immediately pushed forward his program for annexing the eastern half of Poland, the Baltic republics, and slices of Finland and Romania, and establishing so-viet hegemony of the Balkans.

Hint at Stalin Threat

Defenders of the President have given various explanations for his failure to interpose any effective opposition to the Stalin expansion program at the expense of the Poles and other small nations. One is that Stalin frightened Mr. Roosevelt and Mr. Churchill with hints that Russia might make a separate peace with Germany, thereby impelling them to let the soviet dictator name his price for continuing in the war.

Stalin returned to Moscow well satisfied with what he got at Teheran and the favorable reaction of the American Communists quickly followed. Earl Browder, general secretary of the American Communist party, proposed its dissolution as a political party, thus freeing its members to affiliate with any other party. With Browder already known as the original 4th term shouter, they approved the dissolution and promptly flocked into the Democratic party. They already had control of the American Labor party, which, with the balance of power it frequently exercises in New York, may swing the election to Mr. Roosevelt.

CIO Boasts 4th Term

The Communist dominated CIO political action committee has become the most aggressive force in the nation fighting for a 4th term for the President. By assessing its labor unions, notwithstanding the prohibitions of the Smith-Connally and Hatch acts, it has raised a campaign fund several times, that of the Democratic national committee.

Browder had based his proposal of Communist party dissolution upon the agreement reached at Teheran of America, Britain, and Russia, which he regarded as an al-sia for war and peace. Since then he has traced Stalin's diplomatic and political successes to the Teheran understanding.

U. S. Switches to Tito

Among them he has cited the action of Mr. Roosevelt and Mr. Churchill in transferring their favor from Mihailovich, leader of the forces of the Yugoslavian government in exile, to Tito, the Communist leader of the Partisans, who is Stalin's chief lieutenant in the Balkans. He also ascribed to the amity of Teheran the desertion of the Badoglio government in Italy and their acceptance of the "Democratic Coalition" government, including Communists, which Stalin preferred.

In the Polish question also, said Browder, progress is now being made in the direction of the solution favored by Stalin. He thought that the "visit to the soviet union of two prominent Polish-Americans, Prof. Oscar Lange and Father Orlemanski, signifies, among other things, the opening of a final opportunity for the Polish government in exile to purge itself of its anti-soviet personnel and policies, and merge into the new Polish government which will undoubtedly arise as Polish territory is liberated by the victorious advance of the Red army."

ST. CLAIR SALES and SERVICE

GAS and OIL Motor Work Brakes Body & Fender Painting

SAM KATZ, Service Mgr.

6623 St. Clair Avenue Cleveland 2, Ohio Business EN 9561 Res YE 5016

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

BROTHERS CAFE LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais. KAZYS LEIMONAS, Sav.

LOUIS LIQUORS

Frank Kuncaitis, Sav.

317 EAST 200 ST.

Prie Lake Shore Blvd.

DEGTINĖ — ALUS

UŽKANDŽIAI

STONIS TAVERN LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

STARS IN SERVICE

GRENVILLE LANSDALL

FORMER ACE QUARTERBACK FOR THE UNIV. OF SOUTHERN CALIF. STAR OF THE 1939 ROSE BOWL GAME.

GRANNY, A CAPTAIN IN THE AIR FORCE, SAW PLINY OFFICER IN THE CENTRAL MEDITERRANEAN AIR THEATER AFTER WHICH HE WAS SENT BACK TO THE U.S. FOR REASSIGNMENT-SEND YOUR MONEY INTO ACTION BY ASSIGNING ALL YOU CAN TO BUY MORE WAR BONDS!

U. S. Treasury Department

WAR BONDS in Action

The Red Cross flag above hospitals and on ambulances means little to the Nazis and Japs, but it affords our boys some protection. Your War Bonds bought these ambulances now in Italy. Buy more War Bonds and hold 'em!

U. S. Coast Guard Photo

U. S. Treasury Department

AKINIAI

galima gauti pas

D-RĄ MATULAITI (Lait)

7829 Euclid Avenue

PAKEISKIT Savo ISDĖVETĄ FURNASĄ

Nauju MONCRIEF.

Clevelando Pasirinkimas per 50 Metų

Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėję

The Henry Furnace Co. Medina, O.

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalsams:

VISTOS, ANTYS, ŽASYS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI.

Paranki vieta Lietuviams. Užkvičiame visus.

Kampas Superior ir 43 Street ENdicott 5025

Visos Kiek Tikrai Turime

VYRŲ IR VAIKINŲ ŠIAUDINĖS Skrybėlės UŽ 1'3

Buvo 1.95 iki 4.95 Visokių pavidalų ir stilių

Vyrų Sport Marškiniai

Skirtingų vienodų 1.69

spalvų. Trumpom rankovėms

Vyrų Slack Kelnės

Skirtingų ir vienodų 2'95

spalvų. Pilnai iškirptos, gero darbo.

Vyrų Skalbiami Kaklaraiščiai

Geros, nesigarančios. 55c

Tvirtos, bryžiuotos 2 už \$1.00.

Vaikų Blue Denim Overall Kelnės

Tvirtos vaikams dėvėti 1.50

Mieros 6 iki 12 metų.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirchniu.

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakara